

Souhrnná teritoriální informace Mexiko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Mexiku ke dni 01.04.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

- Spojené státy mexické (Estados Unidos Mexicanos)

1.2. Rozloha

- 1 972 447 km², z toho souš 1 923 040 km² (zhruba 25x rozloha ČR).
- Mexiko má 4 538 km hranic s jinými státy (USA 3 326 km, Guatemala 962 km, Belize 250 km) a 9 330 km pobřeží

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- Počet obyvatel: 112,3 mil. (údaj z roku 2010)
- Hustota zalidnění: cca 57 osob/km² (v roce 2010)

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

Podle posledního sčítání lidu a bydlení v roce 2010 má Mexiko 112 336 538 obyvatel, z toho představují 54,855 mil. muži a 57,481 mil. ženy. Podle propočtů mezi posledním sčítáním a předešlým (v roce 2000) došlo k ročnímu přírůstku obyvatelstva 1,6 %, což je nižší číslo než se očekávalo (1,7 %).

Demografické složení obyvatelstva podle věkových skupin podle sčítání lidu v roce 2000 a 2010:

Věk	Rok 2000	Rok 2000 v %	Rok 2011	Rok 2011 v %
0-14	32 729 611	34,2	33 056 118	29,4
15-24	19 139 194	20,0	21 007 899	18,7
25-44	26 932 501	28,1	33 101 590	29,5
45-59	10 078 393	10,5	15 061 208	13,4
60+	6 873 698	7,2	10 109 723	9,0

Porodnost se snížila, v roce 2009 připadalo na rodinu v průměru 2,4 dětí, v roce 1992 to bylo 3,32 dětí. Úmrtnost v roce 2000 představovala 4,9 na tisíc obyvatel a v roce 2010 to bylo 5,0 na tisíc obyvatel. Očekávaná délka života v posledním sčítání obyvatel je 75,4 let (73,1 let muži, 77,8 let ženy).

1.5. Národnostní složení

Nejpočetnější skupinou jsou indiánsko-hispánští míšenci (cca 59 %), obyvatelstvo evropského původu představuje cca 23 %, etničtí Indiáni 17 % a ostatní cca 1 %.

1.6. Náboženské složení

- katolické: 92 %
- protestantské: 7 %
- židovské: méně než 1 %

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Úředním jazykem je **španělština**. Ostatními nejčastěji používanými jazyky jsou **angličtina** (komunikace v obchodě), **náhuatl**, **tzotzil**, **zapoteco**, **mixteco** a ostatní mayské dialekty. Celkově je indiánských jazyků v Mexiku 89.

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Mexiko je federální republika, má 31 států s omezenou samostatností (guvernér, vláda, parlament), a tzv. Federální distrikt v čele s předsedou vlády hlavního města (na území Federálního distriktu leží podstatná část hlavního města) a 2431 obcí.

Jména jednotlivých států:

- Aguascalientes, Baja California, Baja California Sur, Campeche, Coahuila, Colima, Durango, Estado de México, Guanajuato, Guerrero, Hidalgo, Chiapas, Chihuahua, Jalisco, Michoacán, Morelos, Nayarit, Nuevo León, Oaxaca, Puebla, Querétaro, Quintana Roo, San Luis Potosí, Sinaloa, Sonora, Tabasco, Tamaulipas, Tlaxcala, Veracruz, Yucatan, Zacatecas, Federální distrikt: Distrito Federal (D. F.).

Hlavní město je **Ciudad de México**, které má neoficiálně cca 25 mil. obyvatel, z toho administrativně federální distrikt (zkratka D. F.) cca 9 mil. obyvatel. Hustota osídlení zde činí 5799 obyvatel/km².

Další velká města:

- Guadalajara (cca 5 mil. obyvatel)
- Monterrey (cca 3 mil. obyvatel)
- Puebla (cca 2 mil. obyvatel)
- León (cca 2 mil. obyvatel)
- Toluca (cca 2 mil. obyvatel)
- Ciudad Juárez (cca 1 mil. obyvatel)
- Tijuana (cca 1 mil. obyvatel)
- Cuernavaca (cca 1 mil. obyvatel)
- Torreón (cca 1 mil. obyvatel)
- Culiacán (cca 1 mil. obyvatel)

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

Oficiální měnou je **mexické nové peso** (zkratka MXN), dělí se na 100 centavů (centavos), zejména v turistickém sektoru jsou při placení někdy přijímány i USD.

Během září 2011 se kurz pohyboval na úrovni cca 12,82 Pesos/USD. Kurz Pesos/USD v prvním pololetí 2011 osciloval v rozmezí 11,50–13,89.

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Státní svátky:

- 1. ledna Nový rok
- 6. ledna Tři králové
- 2. února Den Candelarie

- 5. února Den ústavy
- 24. února Den vlajky
- 21. března Výročí narození prezidenta Benita Juáreze
- březen–duben Velikonoční týden (před českým pondělím velikonočním) – čtvrtek a pátek jsou svátky
- 1. května Svátek práce
- 5. května Výročí bitvy u Puebly
- 1. září Zpráva o stavu národa
- 16. září Den nezávislosti
- 12. října Den rasy (Objevení Ameriky)
- 1. listopadu Den všech svatých
- 2. listopadu Památka zesnulých
- 20. listopadu Den revoluce
- 12. prosince Svátek Panny Marie Guadalupské
- 25. prosince Vánoce

Pracovní doba:

Délka pracovní doby je různá v závislosti na regionu a typu organizace. V hlavním městě Mexiku a na jih od něj mají úřady pracovní dobu od 9:00 nebo 9:30 hod. do cca 19:00 hod. s dvouhodinovou přestávkou na oběd v době od 14:00 do 16:00 hod. Na severu země začíná pracovní den většinou dříve a oběd je přibližně kolem 13:00 hodiny. Úřady jsou pro veřejnost otevřené často jen dopoledne. Banky jsou otevřené většinou od 9 do 13:30 hodin, některé pobočky velkých bank otvírají také odpoledne od 16 do 18 hodin.

Prodejní doba:

Oficiální otevírací doby v Mexiku neexistují, ale obvykle jsou obchody otevřené od 9–11 hodin do 19–20 hodin. V době od 14 do 16 hodin bývá polední přestávka, obchody převážně fungují bez pauzy.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

V oblasti státních licitací/tendrů spolupracovat na bázi vybraných zástupců. Nutno zakoupit vždy informační podmínky pro licitaci, bez nákupu nelze nabízet a účastnit se licitací/tendrů. Licitací podmínky je nutno vyplnit beze zbytku, nelze vynechat žádnou z položek. V místě je běžná provize, vyplácená mnohdy předem. Prakticky všechny doklady jsou v jazyce španělském, vč. nabídek a informační korespondence. Styk s orgány státní moci je rovněž v jazyce španělském. Pro dovoz a vývoz zboží a peněz je nutno konzultovat celní a devizové předpisy, totéž se týká přímých zahraničních investic.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotní péče je dostupná po celém Mexiku, jsou však značné rozdíly v úrovni vybavení i v kvalitaci personálu. Soukromé kliniky jsou na vysoké úrovni, ceny jsou však pro běžného turistu z ČR nedostupné. ČR nemá s Mexikem uzavřenou žádnou dohodu týkající se případného vzájemného poskytování zdravotní pomoci bez úhrady. Náklady na tuto péči jsou v Mexiku velmi vysoké, a to i v zařízeních nižší kategorie (např. několikadenní pobyt se zlomenou nohou a základní ošetření v nemocnici Červeného kříže stojí kolem 700 USD, případné operace a pobyt v dražších zařízeních s kvalitnějším personálem dosahují astronomické výše).

V této souvislosti důrazně doporučujeme před cestou do Mexika uzavřít zdravotní pojištění vč. pojištění pro případ úmrtí (převoz pozůstatků do ČR se pohybuje kolem 1,5 mil. Kč). Některé soukromé dražší lékařské kliniky, zejména v atraktivních přímořských oblastech (Yucatán, Acapulco aj.), odmítají jakékoliv dohody s pojišťovnami a akceptují pouze platbu v hotovosti.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Dnem 25. ledna 2000 byla zrušena vízová povinnost pro držitele diplomatických, služebních/úředních a cestovních pasů obou zemí. Bezvízový turistický pobyt na území druhého státu je omezen do 90 dnů. Doporučuje se informovat migrační úředníky na hranicích o počtu dnů, které zde turista hodlá strávit.

Lze se bez obav pohybovat v tzv. příhraničním pásmu USA/Mexiko tj. pásmu od hranic USA do hloubky cca 30 km směrem do mexického vnitrozemí, je nutné však být připraven na konci tohoto pásma na podrobné pasové a celní kontroly. Je nutné dále počítat, že v této oblasti (zejména ve městech Tijuana, Mexicali, Reynosa aj.) je zvýšená kriminalita (drogy, prostituce atd.).

Pro dovoz a vývoz zboží je nutno konzultovat celní a devizové předpisy. Vývoz hotových peněz z Mexika je limitován do částky 10 000 USD. Je přísně zakázáno vyvážet jakékoliv druhy rostlin, semínek, minerálů a archeologických předmětů bez předchozího povolení (hrozí několik let vězení). Je rovněž přísně zakázán dovoz a distribuce jakýchkoliv drog.

K zapůjčení automobilu je třeba mezinárodní řidičský průkaz. Při řízení motorových vozidel se doporučuje značná opatrnost. Cestovat v noci po některých silnicích se nedoporučuje. V Mexiku existuje velmi hustá a levná síť kvalitních autobusových linek; vzhledem k rozlehlosti země lze k cestování po Mexiku využít i dražší leteckou přepravu.

Napětí v elektrické síti v Mexiku je 110 V (stejně jako v Kanadě a USA). Je proto výhodné používat elektrospotřebiče s přepínáním 110–230 V/50–60 Hz. Adaptér na americký typ zásuvky lze zakoupit v ČR i Mexiku.

Televizní signál v Mexiku je podobně jako v USA typu NTSC, tedy odlišný od evropského PAL/SECAM.

České mobilní telefony (pokud nejsou tří pásmové, nebo satelitní) v Mexiku nefungují.

Všechny míry a váhy odpovídají českému metrickému systému.

Při pobytu v hlavním městě působí na lidský organismus, zvláště během aklimatizačního období, vysoká nadmořská výška (2240 mn. m.). Chronickým a velmi nepříjemným problémem mexického hlavního města je silné znečištění vzduchu. Při pobytu v Mexiku, zejména ve velkých aglomeracích v čele s hlavním městem, je třeba mít neustále na paměti vysokou míru kriminality.

V souvislosti s místními hygienickými podmínkami se doporučuje pít pouze balenou vodu a nestravovat se v pouličních kioscích.

Očkování:

Podle doporučení hygienické stanice v ČR (pro návštěvu některých oblastí, např. vnitřní Yucatán, Chiapas) se doporučuje očkování proti hepatitidě (A/B). Na cesty po Mexiku se doporučuje přibalit si protipříjmové léky, vitamíny, případně repelenty odpuzující hmyz.

Podnebí:

Je nutno počítat s velkými výkyvy teplot mezi dnem a nocí; podnebí je velmi závislé na nadmořské výšce. Období dešťů nastává v závislosti na zeměpisné poloze, obvykle koncem května a končí koncem září/začátkem října.

V Mexiku se lze, bohužel velmi často, dostat do situace, kdy je vyžadován úplatek (to platí v plné míře i o policii).

Úředním jazykem je španělština; anglicky se lze domluvit jen v dražších hotelích a ve významných archeologických lokalitách; na venkově se lze dohovorit jen španělsky (v některých oblastech států Chiapas, Oaxaca i Yucatán se hovoří jen mayskými dialekty).

Pracovní doba v Mexiku se liší v závislosti na regionu a typu organizace. V hlavním městě mají úřady pracovní dobu od 9:00 nebo 9:30 hod. do cca 18:00 či 19:00 hod. s dvouhodinovou přestávkou na oběd (cca od 14:00 do 16:00 hod.). Banky jsou otevřeny obvykle do 16:00 hod., některé pobočky větších bank i 18:00 hod. a v sobotu do 13:00 hod.

Oficiální prodejní doba v Mexiku neexistuje, obvykle jsou obchody otevřeny od 9:00 až 11:00 hod. do 19:00 nebo 20:00 hod. Větší supermarkety a obchodní domy jsou otevřeny nepřetržitě od 9:00 do 20:00 hod. (i do 22:00 hod.), a to i v sobotu, neděli i o svátcích.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

V současné době nejsou v Mexiku oblasti se zvýšeným politickým rizikem, zhoršující se bezpečnostní situace související s působením skupin organizovaného zločinu je však zejména v některých mexických státech realitou. Ve většině severních států Mexika (Baja California, Chihuahua, Coahuila, Colima, Durango, Nayarit, Sinaloa, Sonora, Tamaulipas či Zacatecas) zůstává situace i nadále vážná, ke zhoršení však došlo i v dalších, donedávna relativně bezpečných státech. V průběhu roku 2011 došlo k nárůstu násilí ve státech Veracruz, Nuevo León, Guerrero a Michoacán. Doporučují se zvýšená bezpečnostní opatření při cestování do všech uvedených regionů. Za poměrně bezpečné lze naopak považovat tradiční turistické cíle v mexických letoviscích na Yucatánském poloostrově, ve státech Quintana Roo, Yucatán a Campeche. K mírnému zlepšení oproti předchozímu období došlo ve státech Chiapas a Oaxaca, které lze považovat pro turistické návštěvy za relativně bezpečné.

Mexický čas předchází o 7 hodin oproti středoevropskému (v Mexiku se obdobně jako v ČR mění 2x do roka čas). Některé oblasti na severu a západě mají místní posun (tzv. kalifornský čas o 1 až 2 hodiny).

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

ZÚ ČR v Mexiku:

Embajada de la República Checa en México

Adresa: Cuvier 22, Colonia Nueva Anzures, Delegación Miguel Hidalgo, C.P. 11590, México D.F. (Distrito Federal)

telefon: +52-55-55312544 nebo 55312777

fax: +52-55-55311837

e-mail: mexico@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/mexico

Stálá diplomatická/konzulární služba-mobilní telefon: 21092399

Poznámka: Z místní pevné linky na mobil je nutné vytočit 044-55 + 8 digitálních čísel, z mobilu na mobil jen 55 + 8 digitálních čísel. Pro mezinárodní volání na mobil je nutné točit +52-1-55+ 8 digitálních čísel.

Úřední konzulární hodiny pro veřejnost jsou pondělí–středa–pátek od 9:00 do 12:00 hod.

Z letiště je spojení buď taxíkem (cca 220 Pesos tj. 20 USD) nebo metrem (3 Pesos, možnost přestupu), výstupní stanice Polanco (oranžová trasa). Z centra města (Zócalo, katedrála, Národní palác) opět buď taxíkem (cca 50–70 Pesos) nebo tzv. kolektivním taxíkem (pesero) s vyznačenou trasou (směr Auditorio – konečná stanice a dále Polanco) nebo metrem (výstupní stanice Polanco).

Seznam Honorárních konzulátů ČR v Mexiku

Honorární konzulát (HK) v Guadalajaře

stát Jalisco

konzul: p. Yaromir Nechyba Feireizl

konzulární působnost: státy Aguascalientes, Colima, Guanajuato, Jalisco, Michoacán, San Luis Potosí a Zacatecas

Adresa: Avenida Libertad No. 1722-A, C.P. 44160, Guadalajara, Jalisco

telefon: +52-33-38272354

fax: +55-33-38272354

mobil: 01-33-34900295

e-mail: ynechyba@prodigy.net.mx

Úřední hodiny: pondělí–pátek od 10:30 do 14:00 a od 16:00 a 20:00 hod. (jinak po předchozí konzultaci)

HK v Monterrey

stát Nuevo León

konzul: pan Radko Tichavský

konzulární působnost: státy Nuevo León, Tamaulipas, Coahuila

Adresa: Pabellón Tec, Ave Garza Sada No. 427 Sur, Local 20, Planta alta, Colonia Altavista, 64840

Monterrey, Nuevo León

telefon:/fax: +52-81-83691605

mobil: 01-81-89989886 a 01-81-89989888

e-mail: consuladocheco@gmail.com

Úřední hodiny: pondělí–pátek od 09:00 do 13:00 a od 14:00 a 18:00 hod. (jinak po předchozí konzultaci)

HK v Tijuáně

stát Baja California

Konzul: p. José Antonio González Ibarra

Konzulární působnost: státy Baja California, Baja California Sur, Sonora a Chihuahua

Adresa: Blvd. Fundadores No. 2951 „B“, Colonia Juárez, C.P. 22150 Tijuana, Baja California

telefon: +52-664-6849732

fax: +52-664-6848286

mobil: 0016199809696

e-mail: consulrepchecati@yahoo.com, tijuana@honorary.mzv.cz

Úřední hodiny: pondělí–pátek od 09:30 do 15:00 hod. (jinak po předchozí konzultaci).

Poznámka: místní čas v Tijuáně předchází o 2 hodiny před mexickým (tj. -9 hodin oproti českému).

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

V Mexiku bylo dne 11. 5. 2006 otevřeno zastoupení CzechTourismu:

Oficina de Turismo de la República Checa – Czech Tourism

Ejercito Nacional 505, oficina 402, Col. Granada, Del. Miguel Hidalgo, C. P. 11520 México, D.F. (Distrito Federal)

tel./fax: +52-55-55 45 80 00

e-mail: lutter@czechtourism.com

webová stránka: www.CzechTourism.com

Na konci října 2006 byla oficiálně otevřena kancelář CzechTrade.

CzechTrade

Cuvier 22, Col. Nueva Anzures, Del. Miguel Hidalgo, C.P. 11590 México, D.F. (Distrito Federal)

tel./fax: +52-55-52 55 33 93

e-mail: miroslav.mandak@czechtrade.cz

webová stránka: www.czechtrade.cz; www.czechtrade-mexico.com.mx

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchrana, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- široké spektrum informací o Mexiku: www.mexico.com, www.mexonline.com
- informace o krajanech v Mexiku: www.tgmasaryk.org

-
- ambulance a požárníci: 080
  - policie (ochrana obyvatel): 55703503 a 55701910
  - policie pro čtvrt Polanco: 55801922 a 55801713
  - požární sbor (centrála): 57683477
  - informace o telefonních číslech: 040
  - taxislužba: 52802181
  - **Hlavní letecké společnosti:**

1.18. Internetové informační zdroje

Autoři neuvádí.

1.19. Adresy významných institucí

Autoři neuvádí.

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Politický systém

Výkonná moc:

Hlavou státu je prezident volený přímou volbou na šestileté funkční období bez možnosti znovuzvolení. Poslední prezidentské volby se uskutečnily 2. 7. 2006, příští se budou konat 1. 7. 2012. Výsledky posledních voleb: Felipe Calderón 35,89 %, Andrés Manuel López Obrador 35,31 %, Roberto Madrazo 22,26 %.

Prezident je zároveň předsedou vlády, jejíž členy jmenuje a odvolává dle svého uvážení (pozn.: jmenování generálního prokurátora vyžaduje souhlas Senátu), a vrchním velitelem ozbrojených sil.

Legislativní moc:

Legislativní moc je vykonávána dvoukomorovým parlamentem (Kongresem Unie – Congreso de la Unión), složeným z Poslanecké sněmovny a Senátu. Dolní hranicí volebního zisku pro vstup do parlamentu a definitivní registraci Federálním volebním ústavem IFE jsou 2 %.

Senát (Senado nebo Cámara de Senadores), horní komora, má 128 členů – 96 senátorů je voleno přímou volbou, 32 křesel je rozděleno dle poměrného klíče mezi jednotlivé politické strany podle výsledků voleb. Senátoři jsou voleni na šestiletá volební období s možností znovuzvolení. Poslední volby do Senátu se uskutečnily 2. 7. 2006, příští se budou konat 1. 7. 2012. V posledních volbách získaly politické strany následující počty senátorů: PAN 52, PRI 33, PRD 26, PVEM 6, CD 5, PT 5, nezávislí 1.

Poslanecká sněmovna (Cámara de Diputados), tedy dolní komora, má 500 členů – 300 poslanců je voleno přímou volbou, 200 křesel je rozděleno dle poměrného klíče podle zisků politických stran. Poslanci jsou voleni na tříleté funkční období bez možnosti bezprostředního znovuzvolení. Poslední volby se konaly 5. 7. 2009, příští se uskuteční 1. 7. 2012. V posledních volbách získaly politické strany následující počty křesel: PAN 143, PRD 71, PRI 237, PVEM 21, CD6, PT13, ostatní 9.

Soudní moc:

Nejvyšším orgánem soudní moci je Nejvyšší soudní dvůr (Suprema Corte de Justicia de la Nación). Zbytek soudního systému je obvyklý pro demokratické země.

Hlavní politické strany:

- Strana národní akce – PAN (Partido Acción Nacional) – vládní strana orientovaná doprava; předseda Gustavo Madero Muñoz
- Strana demokratické revoluce – PRD (Partido de la Revolución Democrática) – levicově populistická strana; předseda Jesús Zambrano Grijalva
- Institucionální revoluční strana – PRI (Partido Revolucionario Institucional) – strana levého středu s velkými zisky ve volbách v jednotlivých státech mexické federace v roce 2007 a historii 71letého vládnutí do roku 2000; předseda Humberto Moreira Valdés
- Strana práce – PT (Partido del Trabajo) – levicová, společně s PRD a CD tvoří koalici Široká pokroková fronta (FAP - Frente Amplio Progresista); předseda Alberto Anaya Gutiérrez
- Strana zelených – PVEM (Partido Verde Ecologista Mexicano) – ekologická strana; předseda Jorge Emilio González Martínez
- Strana občanského hnutí – PC (Partido del Movimiento Ciudadano) – původně Strana demokratické přeměny (CD), poté Přeměna (C), pod stávajícím jménem se prezentuje od 31. 7. 2011, levý střed, předseda Luis Walton Aburto
- Strana Nová Aliance – PANAL (Partido Nueva Alianza), levicová, politické křídlo mocných odborů pracovníků ve školství; předseda Luis Castro Obregón

Vnitropolitický vývoj a zahraniční politika v roce 2012

V červenci 2006 se v Mexiku konaly všeobecné volby (prezidentské a parlamentní), v nichž se utkaly tři dominantní politické strany: Strana národní akce PAN (pravý střed), tradiční středolevá Revoluční institucionální strana PRI (po sedm desetiletí monopolizovala ve 20. století politickou moc v zemi) a levicová Strana demokratické revoluce PRD.

V parlamentních volbách získala poprvé v historii vítězství středopravicová strana PAN. Druhé místo obsadila levicová strana PRD a až třetí místo zaujala do této doby vedoucí politická síla Mexika PRI. Proti očekávání se vítězem prezidentských voleb stal kandidát strany PAN Felipe Calderón – pravice tak získala po předchozím volebním období prezidenta Vicente Foxe druhý po sobě jdoucí mandát v exekutivě, potřebný z hlediska kontinuity sociálních a politických reforem, včetně pokračování složité a klíčové reformy soudní moci započaté před několika lety. Potvrdila se tak pravicová orientace výkonné moci Mexika i pro období 2006–2012. V roce 2009 se však konaly další parlamentní volby, po kterých zůstalo vládní straně PAN pouze 141 poslaneckých křesel, zatímco parlamentní většinu v podobě 240 poslaneckých křesel má od roku 2009 opět PRI.

Rok 2011 se nesl ve znamení místních voleb, a to jak guvernérských, tak komunálních, a to ve federálních státech Guerrero, Baja California Sur, Nayarit, Coahuila, Michoacán a Estado de México, jehož dosavadním guvernérem je prezidentský kandidát strany PRI pro rok 2012 Enrique Peña Nieto. Ve státě Guerrero vyhrála volby strana PRD, v Baja California Sur strana PAN (guvernér kandidoval za koalici stran PAN a PRS – Stranu jihokaliifornské renovace), ve zbývajících státech zvítězila strana PRI. Nejtěsnějším výsledkem skončily volby ve státě Michoacán, kde kandidátka za stranu PAN Luisa María Calderón Hinojosa (sestra současného prezidenta Mexika) prohrála proti kandidátu strany PRI Faustu Valleju y Figueroa.

V současné době ovlivňuje politickou scénu atmosféra kampaně do prezidentských a všeobecných voleb, které se budou konat 1. 7. 2012. Oficiálními prezidentskými kandidáty jsou za stranu PRD Andrés Manuel López Obrador, za stranu PRI Enrique Peña Nieto a za doposud vládnoucí stranu PAN první ženská prezidentská kandidátka v historii Mexika Josefina Vazquez Mota.

Bezpečnostní situace v Mexiku má nadále zhoršující tendenci. Ve většině severních států Mexika (Baja California, Chihuahua, Coahuila, Colima, Durango, Nayarit, Sinaloa, Sonora, Tamaulipas či Zacatecas) zůstává situace i nadále vážná, ke zhoršení však došlo i v dalších, donedávna relativně bezpečných státech. V průběhu roku 2011 narostlo násilí ve státech Veracruz, Nuevo León, Guerrero a Michoacán.

Na mezinárodním poli jsou hlavním partnerem Mexika především Spojené státy americké, které svou geografickou polohou jasně Mexiko ovlivňují. Avšak i v Latinské Americe má Mexiko své priority, přičemž jednou z hlavních jsou dohody o volném obchodu. V dubnu 2011 podepsal prezident Calderón spolu s prezidenty Peru, Kolumbie a Chile Deklaraci o Tichomořském partnerství, která založila integrační uskupení podél Pacifiku a která by v budoucnu měla vést k vytvoření jednotného trhu. Jejím cílem je především dosažení větší konkurenceschopnosti a zvýšení šancí pro vstup na asijské trhy. Stejnou tematikou se zabývalo i říjnové setkání představitelů Mexika, Nikaraguy, Guatemaly, Kostariky, Panamy, Belize, Hondurasu, Dominikánské Republiky a Kolumbie, kde bylo navržena a poté schválena dohoda o volném obchodu mezi těmito zeměmi, která byla oficiálně prezidenty zemí oznámena a podepsána na konci roku 2011.

Vztahy s Mexika s EU jsou velmi vstřícné a i nadále pokračuje spolupráce na poli vědy, techniky, ale i politické prezentace na mezinárodních setkáních (např. chystaný summit v Durbanu o ekologii) či ekonomiky (např. vytváření programů pro mexické malé a střední podniky pro snadnější vstup na evropský trh).

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Hlavou státu je prezident s rozsáhlými pravomocemi včetně vedení vládního kabinetu, volený na šest let. Je zároveň vrchním velitelem ozbrojených sil. Od 1. prosince 2006 tuto funkci vykonává **Felipe de Jesús Calderón Hinojosa** zvolený v červenci 2006 za stranu PAN, stejně jako jeho předchůdce Vicente Fox.

2.3. Složení vlády

Vláda jmenovaná a přímo řízená prezidentem republiky má aktuálně celkem 54 členů (20 ministrů tzv. „užšího“ a 42 členů tzv. „širšího“ kabinetu). Současná mexická vláda v čele s prezidentem F. Calderónem zahájila své šestileté funkční období 1. prosince 2006. Kabinet je rozdělen do dvou skupin („užší“ a „širší“ kabinet) dle významu resortů a dle povahy zajišťovaných konkrétních úkolů pro fungování země. Užší kabinet má klíčové úkoly pro řešení hlavních okruhů problémů mexické současnosti – hospodářský růst (včetně energetiky), lidský rozvoj a bezpečnost. Detailnějšími otázkami je pověřen tzv. rozšířený kabinet – koordinátoři. Ti mají sladovat politiku jednotlivých ministerstev s cílem řešit nejcitlivější aktuální problémy. Do rozšířeného kabinetu proto patří i ředitelé hlavních státních institucí a státních podniků. I aktuální vláda prezidenta F. Calderóna (stejně jako tomu bylo v případě vlády V. Foxe) je složena z velké části z odborníků a technokratů. Nejdůležitější resorty však F. Calderón obsazuje nejen odborně vybavenými, ale současně i jemu blízkými osobami. Velká část ministrů má bohaté zkušenosti i ze soukromého sektoru, který Calderón pro další rozvoj Mexika považuje za klíčový. Na základě svého přesvědčení o klíčové úloze hospodářských reform pro postavil Felipe Calderón i svou dlouhodobou vizi vládní politiky tzv. „Proyecto México 2030“.

Současná mexická vláda:

(kompletní podoba rozšířeného kabinetu – životopisy členů vlády, jejich fotografie a e-mailové adresy – jsou na stránce [prezidentské kanceláře](#))

- Prezident republiky: Felipe de Jesús Calderón Hinojosa

Užší kabinet:

- Ministr vnitra: Alejandro Poiré Romero
- Ministryně zahraničních věcí: Patricia Espinosa Cantellano
- Ministr financí: José Antonio Meade Kuribreña
- Ministr národní obrany: generál Guillermo Galván Galván
- Ministr vojenského námořnictva: admirál Mariano Francisco Saynez Mendoza
- Ministr hospodářství: Bruno Ferrari García de Alba
- Ministr sociálního rozvoje: Heriberto Félix Guerra
- Generální prokurátorka: Marisela Morales Ibáñez
- Ministr veřejné bezpečnosti: Genaro García Luna
- Ministr výkonu veřejné správy: Salvador Vega Casillas
- Ministr spojů a dopravy: Dionisio Pérez-Jácome Friscione
- Ministr práce a sociálních věcí: Javier Lozano Alarcón
- Ministr životního prostředí: Juan Rafael Elvira Quesada
- Ministr energetiky: Jordy Herrera Flores
- Ministr zemědělství, živočišné výroby, rozvoje venkova, rybolovu a výživy: Francisco Javier Mayorqa Castañeda
- Ministr školství: Alonso Lujambio Irazábal
- Ministr zdravotnictví: Salomón Chertorivki Woldenberg
- Ministryně cestovního ruchu: Gloria Guevara Manzo
- Ministr zemědělské reformy: Abelardo Escobar Prieto
- Soudní poradce výkonné moci: Miguel Alessio Robles

Rozšířený kabinet:

- Vedoucí prezidentské kanceláře: Gerardo Ruiz Mateos
- Osobní tajemník prezidenta: Roberto Gil Zuarth
- Vedoucí vojenské kanceláře prezidenta: Gen. Jesús Javier Castillo Cabrera
- Předsedkyně Národní rady pro kulturu a umění: Consuelo Sáizar Guerrero

- Předseda Mexického institutu sociálního zabezpečení: Daniel Karam Toumeh
- Předseda Ústavu sociálního zabezpečení státních zaměstnanců: Jesús Villalobos López
- Generální ředitel státního podniku Petróleos Mexicanos: Juan José Suárez Coppel
- Předseda Národní komise pro elektrickou energii: Emiliano Pedraza Hinojosa
- Předseda Národního bytového fondu pro pracující: Víctor Manuel Borrás Setién
- Předseda Národní komise pro sport: Bernardo de la Garza Herrera
- Předseda Národní komise pro bydlení: Ariel Cano Cuevas
- Prezident národní banky pro Zahraniční obchod: Héctor Rangel Domene
- Prezident národní banky pro veřejné zakázky a služby: Georgina Yamilet Kessel Martinez
- Prezident státního podniku Financiera Rural: Gustavo Adolfo Merino Juarez
- Předseda Národní komise pro vodní hospodářství: José Luis Luege Tamargo
- Předseda Národního fondu podpory cestovního ruchu: Rosa Adriana Perez Quesnel
- Předsedkyně Národního systému integrálního rozvoje rodiny: María Cecilia Landerreche Gómez Morín
- Federální prokurátor pro ochranu životního prostředí: Hernando Rodolfo Guerrero Cazares
- Předseda Národní rady pro prevenci diskriminace: Ricardo Bucio Mújica
- Prezident Národního statistického, zeměměřičského a informačního ústavu: Eduardo Sojo
- Předseda Národní komise pro rozvoj indiánských národů: Xavier Abreu Sierra
- Předsedkyně Národní rady pro Celoživotní vzdělávání a práci a ředitel Národního ústavu pro vzdělávání dospělých: Juan de Dios Castro Muñoz
- Ředitel Národního podniku Aeropuertos y Servicios Auxiliares: Gilberto López Meyer
- Federální prokurátor pro ochranu spotřebitele: Bernardo Altamirano Rodríguez
- Právní poradce vlády: Miguel Carlos Alessio Robles Landa
- Prezident Federální komise pro hospodářskou soutěž: Eduardo Pérez Motta
- Prezident Federální komise pro zkvalitnění regulace: Alfonso Carballo Pérez
- Předseda Energetické regulační komise: Francisco Xavier Salazar Diez de Sollano
- Tajemnice Národní bezpečnostní rady: Rubido García
- Generální koordinátorka pro styk s veřejností a mluvčí vlády: Alejandra Sota Mirafuentes
- Koordinátor pro výzkumy veřejného mínění: Rafael Giménez Valdés
- Koordinátor strategie a vládních zpráv: Roberto Mourey Romero
- Koordinátor poradců: Demian Sánchez Yeslett
- Koordinátorka Úřadu vlády: Sofía Frech Lopéz-Barro
- Generální ředitel projevu prezidenta: Tonislav Lando Fuentes
- Ředitel Vládní agentury pro podporu zahraničního obchodu a investic ProMéxico: Carlos Gurmán Bofill
- Předseda Národní komise pro lesy: Juan Manuel Torres Rojo
- Prezident Národní rady pro vědu a technologii: José Enrique Villa Rivera
- Předseda Fondu pro hospodářskou kulturu: Joaquín Díez-Canedo Flores
- Generální ředitel Národní spořitelny a finančních služeb: BANSEFI nemá ředitele!
- Předseda Národního kolegia technického vzdělání: Wilfrido Perea Curiel
- Prezidentka Národního úřadu žen: María del Rocío García Gaytán

3. Zahraničně-politická orientace

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

Mexiko je členem Organizace spojených národů (UN, ONU, OSN), Organizace amerických států (OAS, OEA), Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (IBRD), Mezinárodního měnového fondu (IMF), Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD), Světové obchodní organizace (WTO), Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), Meziamerické rozvojové banky (IADB, BID), Organizace pro spolupráci v asijsko-pacifické oblasti (APEC), Latinskoamerického ekonomického systému (LAES, SELA), Latinskoamerické asociace pro integraci (LAIA, ALADI), Severoamerické zóny volného obchodu (NAFTA, TLCAN), Skupiny Rio (RG, Grupo de Rio), Skupiny tří (G-3), Skupiny G8 + 5, Asociace karibských států (AEC), Středoamerického společného trhu (MCCA), Mezinárodní organizace pro výživu a zemědělství (FAO), Mezinárodní organizace práce (ILO), Mezinárodní organizace kriminální policie (INTERPOL), Mezinárodní námořní satelitní organizace (INMARSAT), Mezinárodní telekomunikační satelitní organizace (INTELSAT), Organizace Spojených národů pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO), Organizace Spojených národů pro výcvik a vývoj (UNITARY), Světové zdravotnické organizace (WHO), Světové turistické organizace (WTOO), Světové meteorologické organizace (WMO), Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO), Světové federace odborů (WFTU), Světové poštovní unie (UPU), Univerzity Spojených národů (UNU), Mezinárodní obchodní komory (ICC), Organizace Spojených národů pro průmyslový rozvoj (UNIDO), Konference Spojených národů o obchodu a rozvoji (UNCTAD), Mezinárodní telekomunikační unie (ITU), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), Mezinárodní agentury pro atomovou energii (IAEA), Mezinárodního počítačového střediska (ICC), Agentury pro zákaz jaderných zbraní v Latinské Americe a Karibské oblasti (OPANAL), Mezinárodní námořní organizace (IMO), Stálého arbitrážního dvora (PCA), Pacifické ekonomické rady (PBEC), Ekonomické komise OSN pro Latinskou Ameriku a Karibskou oblast (ECLAC), Středoamerické banky pro ekonomickou integraci (BCIE), Mezinárodního fondu pro rozvoj zemědělství (IFAD), Mezinárodní asociace pro rozvoj (IDA), Mezinárodní energetické agentury (IEA), Mezinárodní finanční korporace (IFC), Mezinárodní konfederace svobodných odborů (ICFTU), Rady pro spolupráci v oblasti cel (CCC), Mezinárodní organizace pro standardizaci (ISO), Mezinárodního hnutí červeného kříže a červeného půlměsíce (IRCM), Mezinárodního olympijského výboru (IOC), Andského paktu (AG) – pozorovatel, Hnutí nezúčastněných (NAM) – pozorovatel, Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – pozorovatel, Banky pro mezinárodní platby (BIS).

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

Účast Mexika v mnohostranných smlouvách a dohodách vyplývá z podkapitoly č. 3.1.

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

Vládní dohody:

- Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Spojených států mexických o letecké dopravě (Mexiko, 14. 8. 1990, vstup v platnost 22. 1. 1991)
- Základní dohoda o vědeckotechnické spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Spojených států mexických (Mexiko, 4. 5. 1995, vstup v platnost 4. 1. 1996)
- Dohoda o zrušení vízové povinnosti pro držitele všech cestovních pasů (Mexiko, 25. 11. 1999, vstup v platnost 24. 1. 2000)
- Dohoda o zrušení vízové povinnosti pro držitele diplomatických a služebních pasů (Mexiko, 25. 11. 1999, vstup v platnost 24. 1. 2000)
- Dohoda mezi vládou ČR a Mexika o změně Dohody mezi vládou ČR a vládou Mexika o zrušení vízové povinnosti pro držitele cestovních pasů z 25. 11. 1999 (cílem bylo zajistit kompatibilitu s Nařízením Rady ES č. 539/2001)
- Dohoda o školské a kulturní spolupráci (Praha, 11. 10. 2001, vstup v platnost 3. 6. 2002)

- Dohoda o obchodu a ekonomické spolupráci mezi vládou ČR a vládou Mexika (Mexiko, 26. 11. 1999, vstup v platnost 29. 8. 2000)

Prezidentské dohody:

- Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic (vstup v platnost 13. 3. 2004)
- Smlouva mezi ČR a Mexikem o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (Mexiko, 4. 4. 2002, vstup v platnost 27. 12. 2002)

Rezortní dohody:

- Memorandum o vzájemné spolupráci mezi Diplomatickou akademií Praha a Institutem Matíase Romera v Mexiku (Praha, 23. 1. 2004, platnost 3 roky od data podpisu)
- Memorandum o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi MMR ČR a Ministerstvem turistiky Mexika (podepsána 8. 3. 2004 v Praze)
- Ujednání mezi Ministerstvem zemědělství ČR a Ministerstvem zemědělství, živočišné výroby a rozvoje venkova Mexika v oblasti fyto-sanitární (Mexiko, 13. 3. 2000, vstup v platnost dnem podpisu)
- Memorandum o shodě mezi Ministerstvem zahraničních věcí Mexika a Ministerstvem zahraničních věcí ČR pro zavedení mechanismu politických konzultací v otázkách společného zájmu (Guadalajara, 28. 5. 2004 při příležitosti summitu EU-LAC)
- Memorandum o vzájemné spolupráci mezi Mexickou radou zahraničního obchodu (COMCE) a Hospodářskou komorou ČR (Praha, 12. 10. 2001)
- Memorandum o spolupráci MŽP ČR a MŽP Mexika (20. 3. 2006)
- Dohoda mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem hospodářství Mexika o vytvoření pracovní skupiny na vysoké úrovni pro posílení dvoustranné hospodářské spolupráce

Platné dohody mezi institucemi:

- Dohoda o spolupráci mezi Akademií věd České republiky a mexickou Národní radou pro vědu a technologii CONACYT
- Dohoda o spolupráci mezi UK a univerzitou UNAM
- Dohoda o spolupráci mezi UK a Universidad Michoacana v Morélii
- Dohoda o spolupráci mezi ČVÚT a TEC Monterrey, Campus, México
- Dohoda o spolupráci mezi VŠE a ITEM
- Memorandum o porozumění mezi ProMéxico a CzechInvestem

Perspektivní mezistátní dohody:

- Smlouva o právní pomoci v trestních věcech
- Smlouva o extradiči
- Smlouva o vzájemné pomoci v celních otázkách
- Dohoda o spolupráci v boji proti organizovanému zločinu
- Dohoda o spolupráci v oblasti tělovýchovy a sportu
- Dohoda o zaměstnávání rodinných příslušníků diplomatických pracovníků
- Parafovaný Protokol o porozumění mezi ministerstvem hospodářství Mexika a MPO ČR.

4. Ekonomická charakteristika země

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Mexická ekonomika v roce 2011 zaznamenala růst 3,9 %, což představuje nižší výsledek než v roce předešlém, kde byl růst 5,5%. Výsledek byl v rozmezí očekávaných předpokladů expertů a odhadů federální vlády, kdy se předpokládal růst ekonomiky cca 4 %. S ohledem na růst ekonomiky v roce 2011, se v roce 2012 předpokládá, že mexická ekonomika poroste nižším tempem a dovrší nejvyšších hodnot až 3,1 %.

Neformální mexická ekonomika je odhadována přibližně na 30 % HDP. Falšování a zneužívání autorských práv je velký ekonomický a sociální problém v Mexiku, tento multimilionový trh se odhaduje cca na 75 mld. USD.

V primárním sektoru došlo v roce 2011 k poklesu produkce o 0,6 %, v sekundárním sektoru naopak došlo k navýšení 3,8 % a v sektoru služeb nárůst 4,2 %. Obor služeb byl největším hnacím motorem, kde nejvyšší nárůst představuje obchod a to 7,6 %.

V průmyslovém odvětví zaznamenala nejvyšší nárůst výroba dopravních prostředků, a to 16,9 %, naopak nejnižší ekonomickou aktivitu představuje obor textilní, kde došlo k propadu o 5,3 %.

Přímé zahraniční investice Mexika za posledních 11 let (v mil. USD)

2001	29 527,6
2002	23 016,6
2003	16 591,1
2004	22 875,7
2005	20 822,7
2006	19 225,0
2007	23 230,2
2008	18 589,3
2009	11 417,3
2010	17 725,9
2011	19 439,0

Zdroj: www.economia.gob.mx

Mexiko přilákalo 19,439 mld. USD přímých zahraničních investic v roce 2011. To je o 3,8 % méně než skutečný stav v roce 2010. Ve IV. čtvrtletí 2011 došlo k nakumulování PZI 4,109 mld. USD, což představuje o 48,9 % více než ve stejném čtvrtletí roku předešlém. PZI představují třetí devizový zdroj

příjmů. První místo představuje příjem z prodeje ropy 49,322 mld. USD, druhým zdrojem je příjem od rodinných vystěhovalců ze zahraničí remesas 22,73 mld. USD a čtvrtý devizový příjem představuje turistika s 11,662 mld. USD. Nejvíce PZI směřovalo do odvětví zpracovatelského 44,1 %, finanční a pojišťovnictví 18 %, obchod 9,5 % a 6,4 % do stavebnictví. Nejvíce PZI směřovalo z USA 55 %, dále Španělska 15 %, Holandska 6,7 %, Švýcarska 6,3 % a Kanady 3,4 %. 8,48 mld. USD představují nové přímé zahraniční investice, což je 41,4 % celkových PZI, 7,639 mld. USD, což představuje 39,3 % celkových PZI, znovu investování do stávajících investic a zbytek připadá na převody mezi firmami 19,3 %.

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Makroekonomické ukazatele

Ukazatel	Jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
HDP objema)	mld. pesos	9 086,118	8 936,351	8 780,31	9 239,06	9 514,636
Minimální mzda	MXN/měs.	1530	1550	1596	1678	1741,8
HDP přírůsky	%	3,8	-1,6	-1,75	+5,22	+3,9
HDP na obyvatele **	USD	9 125,22	10 039,05	8 641,35	9 720,0	
Míra inflace	%	3,76	6,53	3,57	4,4	3,82
Míra nezaměstnanostib)	%	3,6	4,32	4,8	4,94	4,51
Kurs MXN k USD ke konci roku	MXN/USD	10,92	13,83	13,07	12,35	13,95
Kurs MXN k Euro ke konci roku	MXN/Eur	16,07	19,34	18,75	16,53	18,05
Úrokové sazby *	%, místní měna	7,57	8,34	5,9	5,0	4,81
Fiskální deficit / přebytek	% z HDP	0,04	-0,07	-0,15		

a) Ve stálých cenách na bázi roku 2003.

b) Jedná se o míru tzv. otevřené nezaměstnanosti, tj. o ukazatel aplikovaný na ekonomicky aktivním obyvatelstvu starším 14 let, které je schopno a má zájem pracovat a zároveň pracuje alespoň 1 hod týdně.

*Jedná se o referenční sazbu na mezibankovním trhu – vážený průměr p.a.

**Výpočet je proveden na základě běžných cen za použití průměrného směnného kurzu publikovaného Banco de México.

Zdroje: INEGI, Banco de México, Secretaría de Trabajo y Previsión Social, Secretaría de Hacienda y Crédito Público

Saldo mezinárodních devizových rezerv v Banco de México (v mld. USD)

	Konečný stav rezerv
2000	33,555
2001	40,880
2002	47,984
2003	57,435
2004	61,496
2005	68,669
2006	67,680
2007	79,976
2008	85,441
2009	90,8378
2010	113,597
2011	149,208

Zdroj: Banxico

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Průmyslový sektor je zaměřen zejména na zpracovatelský průmysl, přičemž mezi hlavní odvětví se řadí petrochemie, ropný průmysl, potravinářský průmysl, strojírenství, textilní a kožedělný průmysl. Značný význam mají též metalurgie, těžba uhlí a drahých kovů, dřevozpracující, papírenský a tabákový průmysl. Variabilní část průmyslové výroby je soustředěna do tzv. maquiladoras, tj. montoven řízených zahraničním, zejména americkým kapitálem, které se nacházejí převážně právě při hranici s USA a na jihu země.

Průmyslová výroba se v roce 2011 podílela na tvorbě HDP 35 %. Nejvíce průmysl zpracovatelský 17,23 % a dále průmysl těžební 10 %. Výroba elektrické energie, plynu a vody se podílela na celkovém HDP 1,2 %.

Mexiko patří mezi největší státy v těžbě ropy v Latinské Americe. Mexická firma PEMEX je třetí největší společností v těžbě ropy na světě. Vyváží se cca 60 % vyrobené ropy, ale převážně nezpracované, protože chybí výrobní kapacity. Největším odběratelem jsou Spojené státy americké. Pozice Mexika

jako dodavatele se však mění: Podle statistických údajů amerického ministerstva obchodu bylo Mexiko vytlačeno jako dodavatel ropy z třetího místa, které mu po léta náleželo, až na páté místo.

Těžební průmysl je soustředěn v následujících státech:

- těžba zlata – státy Durango, Sonora a Chihuahua
- těžba stříbra – státy Zacatecas, Durango a Chihuahua
- extrakce a získávání olova – státy Zacatecas, Chihuahua a San Luis Potosí
- měď – stát Sonora
- zinek – státy Zacatecas, Chihuahua a San Luis Potosí
- železná ruda – státy Colima, Coahuila a Michoacán
- síra – státy Tabasco, Chiapas a Guanajuato
- fluority – státy San Luis Potosí a Coahuila
- výroba koksu je ve státě Coahuila.

4.4. Stavebnictví

Podíl stavebnictví na tvorbě HDP činil v roce 2011 cca 6,4 %. Čísla o zaměstnanosti v oboru hovoří přesvědčivě o nárůstu zaměstnanosti v oboru stavebnictví.

Počet osob zaměstnaných ve stavebnictví

2000	484 730
2001	444 478
2002	387 269
2003	364 356
2004	385 112
2005	400 177
2006	407 814
2007	411 082
2008	386 813
2009	360 444
2010	379 141
2011	453 824

Zdroj. INEGI

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Mexické zemědělství (zvláště jeho potravinářský komplex, který však z hlediska tvorby HDP je vykazován v oblasti průmyslové produkce) tvoří významný článek národního hospodářství a i když v nejbližších letech nemá šanci být soběstačné resp. plně pokryt potřeby domácí populace v klíčových plodinách, postupná liberalizace mezinárodního obchodu agrárními produkty mu nabízí slibné perspektivy. O tom svědčí i výše zahraničních přímých investic do tohoto sektoru směřujících. Jedná se však hlavně o investice nikoli do primární sféry sektoru, ale do sféry sekundární, kterou představuje zpracování potravinářských produktů.

Vývoj mexického zemědělství nelze hodnotit z roku na rok, neboť výsledky tohoto odvětví jsou, stejně jako v jiných zemích, ovlivňovány klimatickými vlivy a výkyvy, které mají bezprostřední dopad na úrodu a tím i dosažené výsledky celého sektoru. Z toho vyplývá, že při posuzování tohoto odvětví je především nezbytné hodnotit trendy, které se v něm dlouhodobě prosazují. Hovoříme-li o mexickém zemědělství a hodnotíme-li jeho výsledky, musíme hodnotit nejen primární zemědělský sektor, ale celý zemědělsko-potravinářský komplex, včetně navazujícího potravinářského průmyslu.

Podíl zemědělské výroby, lesnictví a rybolovu na tvorbě HDP činil v roce 2011 cca 3,75 %.

Z celkové rozlohy Mexika je obděláváno cca 22 % půdy (přes 19 mil. ha, z toho je 6 mil. ha zavlážováno), 25 % tvoří lesy a 45 % pastviny. Zbývající část půdy je neúrodná a zůstává ladem – jedná se především o pouštní a polopouštní oblasti země. Specifickým rysem mexického zemědělství je skutečnost, že klimatické podmínky umožňují na většině teritoria dvojí sklizeň ročně. Jinou zvláštností je tzv. agricultura por contrato (známá u nás z oblasti textilního průmyslu apod. jako práce ve mzdě), kdy určitá velká společnost, např. Nestlé, zaplatí produkci určité plodiny a poskytne na její pěstování prostředky předem.

Tato závislost na americkém resp. severoamerickém trhu existuje přesto, že Mexiko podepsalo 13 smluv o volném obchodu s řadou zemí. Od podpisu tzv. dohody o volném obchodu s EU si Mexiko dlouhodobě slibuje především diverzifikaci své teritoriální struktury, která je zatím historicky, geograficky a ekonomicky příliš jednostranně svazuje s USA.

Mexiko v současné době agrární sektor přímo subvencuje pouze v omezené míře. Po zrušení BANRURAL (Banco Nacional Rural) v roce 1994 – byla prostoupena korupcí – dostávají zemědělci od vlády v rámci programu PROCAMPO dotaci 1000 pesos na hektar obdělávané půdy. Dotace přiděluje ministerstvo zemědělství a jeho decentralizované orgány. Zemědělci mohou dále získat úvěr od Financiera Nacional Rural (nástupnická organizace BANRURAL) za preferenčních podmínek (cca o 30 % nižší úvěrové sazby, než jsou sazby na bankovním trhu). Systém výkupu určité části produkce za pevné ceny byl opuštěn už před lety. Jeho místo zaujala vládní organizace ASERCA, která se snaží zprostředkovat zemědělcům odbyť jejich přebytek (především v zahraničí). Proti neúrodě se zemědělci sice mohou pojistit, ale jen na bázi komerčního pojištění.

Obchodní vztahy se zeměmi EU určuje Dohoda o přidružení k EU, na jejímž základě dochází k postupné liberalizaci vzájemného obchodu, která se v 7 celních kategoriích dotýká i agrárních produktů. V první kategorii od roku 2000 bylo na nulu sníženo clo u nepražené a bezkofeinové kávy a kakaa, čehož využívaly zejména některé nadnárodní koncerny jako např. Nestlé či Suchard, které vyvážejí a dovážejí tyto produkty. Tato sazba se týkala i jiných produktů. V druhé kategorii to bylo především víno, zelenina, olivy, jejichž celní sazby klesly na nulu v roce 2003. Ve třetí kategorii clo klesá o 11 % každý rok až k nule v roce 2008 (vermuty, brandy, vepřové maso, pitná voda, mouka). Ve čtvrté kategorii jsou od roku 2003 odbourávány celní bariéry diferencovaně s konečnou nulovou sazbou v roce 2010 (sójový a slunečnicový olej, čerstvé ovoce, osvěžující nápoje). Pátá kategorie je zde považována za mlhavou a nepřesnou (formulace: „každá strana je připravena snížit celní sazby co nejrychleji, jestliže to její všeobecná hospodářská situace a ekonomická situace příslušného odvětví dovolí“). Právě u této kategorie se objevují tzv. citlivé položky: obiloviny jako např. pšenice, žito, kukuřice, rýže, krupice a mouka z nich, olivový olej, hovězí maso a především cukr. Šestá kategorie zahrnuje další spornou položku, kterou je tuňák. V sedmé kategorii je to chicle (pryskyřice stromu zapote), kde by Mexiko chtělo uplatnit a prosadit geograficko-botanický původ a vyvinout tlak na získání výhod pro dovozy zpracovaného produktu do zemí EU. Hlavními vývozními položkami Mexika v obchodu s EU jsou boby, citrony, hroznové víno, ananas, cibule a avokádo.

4.6. Služby

Sektor služeb patří k nejdůležitějším odvětvím mexické ekonomiky a na tvorbě HDP země se podílí relativně značným procentem (59,5 %, z toho obchod 26,5 %, služby spojené s nemovitostmi a jejich pronájem, včetně nehmotných práv 15 % a dopravní a skladovací služby 11,2 %) jestliže sečteme služby komunální, sociální a finanční, v případě, že započítáme i obchod a restaurátérství, je to rozhodující podíl na tvorbě HDP). Jeho nejdůležitější součástí je oblast cestovního ruchu, hotely, obchody a restaurace. Příjmy z turistiky představují pro Mexiko třetí největší zdroj deviz. S turistikou úzce souvisí široce rozvinutá síť hotelů a restauračních zařízení, stejně jako specializovaný maloobchodní prodej zaměřený právě na turismus. Také v roce 2011 byl sektor služeb, při zpomalení v průmyslu, hlavním motorem mexického hospodářství.

Přibližně 80 % z částky, kterou přispívá turistika a s ní spojené služby do státního rozpočtu, přitom generuje tzv. národní turistika, ke které vyzval už prezident Fox s cílem udržení vysokého standardu ubytovacích světově známých mexických center. Platy pracovníků v cestovním ruchu, většinou v soukromém sektoru, podle mexické vlády převyšují národní průměr. Turismus vyprodukoval téměř 2,2 milionů přímých pracovních příležitostí a předpokládá se, že zhruba celkem 3,2 milionů nepřímých pracovních míst v Mexiku i v zahraničí. Z každých šesti až sedmi dolarů, které vyprodukuje mexická turistika, je tak pouze něco přes jeden dolar od zahraničních turistů.

Celkový podíl zahraničních turistů na mexickém cestovním ruchu za poslední dva roky značně stoupl a v roce 2011 dosáhl rekordu 22,7 mil. turistů. V mezinárodním měřítku obsadilo Mexiko 8. místo ve světě po Kanadě, ale před Německem. Problémem zůstávají investice, hlavně pak zastaralá infrastruktura, vysoká kriminalita směřující převážně na zahraniční turisty, a ekologické problémy znečištění vzduchu a mořské vody a celkové znečištění životního prostředí, s čímž souvisí i nedostatek vody. Tento problém je prastarý a trvale neřešený z důvodu chybějících státních dotací, jež by směřovaly do struktury životního prostředí.

Existuje zvláštní plán podpory turismu, který propaguje Mexiko v USA. Na ochranu turistů v hlavních centrech mexického cestovního ruchu byla vytvořena zvláštní turistická policie, která současně slouží k podávání základních informací pro zahraniční a tuzemské turisty. Za klíčové odvětví hospodářství země a regionálního rozvoje považují cestovní ruch rovněž prezident Calderón, který vyzývá občany své země k upřednostnění domácí turistiky před zahraniční rekreací. Ve svém volebním programu totiž slíbil zajistit rozvoj infrastruktury, zlepšení podmínek pro investice spolu s finanční a technickou podporou malým podnikům tohoto odvětví.

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Doprava

Stávající úroveň infrastruktury v Mexiku dosud nedosahuje standardní úrovně ve vyspělých zemích. Prezident Felipe Calderón vyhlásil infrastrukturální program pro údolí hlavního města Mexika v hodnotě 36 miliard pesos (tzv. Komplexní vodní projekt pro údolí Mexika), který tvoří součást Národního plánu pro rozvoj infrastruktury na léta 2007–2012. Projekt zahrnuje sanaci vod, zdokonalení systému drenáží a dodávky pitné vody. Pro sanaci vody se předpokládá výstavba sedmi velkých čistíček, které umožní zpracování odpadních vod, přičemž úprava odvodnění sníží riziko záplav, kterými hlavní město pravidelně trpí. Budování infrastruktury je považováno státní administrativou za významný podnět k regionálnímu rozvoji a zvýšení zaměstnanosti (plánuje se výstavba dálkových silničních koridorů napříč Mexikem, rozšíření sítě letišť a podpora investic do železničních tratí, v přístavech pak multimodální dopravní služby a také komplexní řešení problému odpadních vod).

Mexiko disponuje cca 366 tis. km silnic a relativně kvalitních dálnic (více než polovina z nich má zpevněný povrch), 26,72 tis. km širokorozchodné železniční síť a 3 tis. km splavných řek a přímořských kanálů, na tzv. trampskou dopravu a pobřežní kabotáž. Zvláštní kapitolu tvoří stavby druhých pater nosných tahů v hlavním městě Mexika. Soukromé investice však díky zastaralé legislativě byly povolovány velmi omezeně. Mexiko patří k zemím s nejdražším mýtným na světě a netrpělivě očekává příliv zahraničních investic a podporu vlády v rozpočtu na stavby nových silnic, dálničních propojení jednotlivých států a

do oblasti mořských přístavů obou oceánů. Rovněž tak existuje potřeba rozšíření a bagrování vstupů do mořských přístavů. Městské aglomerace projevují značný zájem o nové ekologické typy dopravy, jako je tramvajová doprava, trolejbusy, velkokapacitní autobusy, hybridní typy auto/trolejbusů, rozšiřování metra a příměstské dopravy a také rozvoj ekologické dopravy mezi hlavními centry, tj. vlaky a autobusy.

Pro dopravu Mexika je nejdůležitější rozdělení v rámci NAFTA. Jedná se o pozemní, námořní a leteckou dopravu mezi Mexikem, USA a Kanadou. Z pozemních železničních společností jsou nejdůležitější Transborder Express, Nafta Express, Crossborder Express a Mexi-Stack. Z námořních společností jsou to především Veracruz Express, Querétaro Express, Manzanillo Express a Servicio Altamira/Manzanillo. Z domácích dopravních společností jsou to Nuevo Laredo Cargo a TMM/TFM Railer. Železniční doprava slouží k přepravě průmyslových výrobků, agroindustriálních produktů, chemie, petrochemie, cementu, hutnických produktů, minerálů a dopravních prostředků (aut, nákladních vozů, autobusů.) V menší míře je používána na dopravu cestujících.

Telekomunikace

Obor telekomunikací trpí monopolním postavením Telmexu a celkovou uzavřeností odvětví pro zahraniční investice. Přímé zahraniční investice jsou sice možné v oblasti mobilních telefonů, nikoli však u pevných sítí. Existuje proto velký tlak vlády i osobně prezidenta Calderóna, aby legislativa upravila podmínky vstupu zahraničních investorů do tohoto sektoru (pevné linky) a zvýšila konkurenceschopnost v rámci odvětví a tím snížila ceny a náklady.

Energetika

Mexická energetická společnost CFE vlastní monopolně elektrickou síť, která rozsahem odpovídá šestému místu na světě. Mexická energetika v roce 2011 vyprodukovala 170,42 TWh hrubé elektrické energie. V celkovém objemu výroby elektřiny v Mexiku tvoří alternativní zdroje 23 %. Vláda se snaží o navýšení podílu obnovitelných zdrojů elektrické energie s plánem, aby v roce 2012 činil podíl 26 %. V letech 2002–2004 došlo k nekontrolovatelnému navýšení spotřeby mexické elektrické energie, ale i k poklesu části produkce vzhledem ke stárí agregátů. Proto již nyní elektrická energie musí být částečně do Mexika dovážena. Paradoxem zůstává, že státy Mexika hraničící s USA se snaží o vybudování nových kapacit výroby elektrické energie, která je však vyvážena do USA.

V Mexiku je v současné době v provozu jediná atomová elektrárna (Laguna Verde ve státě Veracruz), která má kapacitu 750 MW.

Energetika je klíčovým bodem hospodářské politiky. To znamená řešit problémy PEMEX (Petróleos Mexicanos) řadou konkrétních opatření: Konsolidace nového fiskálního režimu pro tuto společnost, zlepšení práce firemního managementu a zajištění nových investičních zdrojů (PEMEX např. v současné době nedisponuje technologiemi pro hloubkové vrty v Mexickém zálivu). Dalším opatřením v oblasti energetiky je povolení vytvářet strategické aliance energetických firem s jinými podniky sektoru (producent elektrické energie může dnes být pouze samozásobitelem, nebo prodat svou produkci CFE – Comisión Federal de Electricidad, což chce vládní administrativa změnit a umožnit prodávat přímo velkým spotřebitelům na bázi dlouhodobých kontraktů mezi těmito spotřebiteli a soukromými producenty elektrické energie). Výsledkem by mělo být snížení ceny energií a zvýšení konkurenceschopnosti mexického průmyslu. Měla by rovněž být posílena úloha Regulační energetické komise (odpadnout by však měla byrokratická regulace nákupu drobných předmětů, která v současnosti platí pro Luz y Fuerza i pro CFE). Mexická vláda plánuje ve svém státním rozpočtu rozsáhlé investice do energetiky.

Velmi významný impuls představuje projekt Punta Colonet. Je to mimořádný infrastrukturální podnik, který prezident Calderón prosadil jako největší projekt svého šestiletého funkčního období a ohlásil oficiálně jeho zahájení na konci srpna 2008. Jde o vybudování přístavu s celou infrastrukturou. Hodnota investice odpovídající rozšíření Panamského průplavu (5 mld. USD, kapacita pro manipulaci 6 milionů kontejnerů, napojení na USA) vytvoří 83 000 pracovních míst. Podrobné podmínky tendru jsou k dispozici na teritoriálním odboru MPO. Výstavba se sice rozběhne až v roce 2012, ale už teď začaly všechny zainteresované firmy pracovat na podmínkách veřejné soutěže.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Humanitární pomocí se v Mexiku zabývá Ministerstvo sociálního rozvoje, jednotlivá ministerstva států Mexika a Mexický Červený kříž. Tato skutečnost vyplývá jednak z tradice a důvěry obyvatel zejména v Červený kříž a také z neutrality této instituce. Pouze výjimečně bývá rozvojová pomoc rozdělována armádou nebo civilní obranou.

Zahraniční humanitární pomoc je Mexiku poskytována v případech mimořádných přírodních katastrof. Zahraniční rozvojová pomoc se omezuje na vysílání školeného personálu pod záštitou Mezinárodního červeného kříže. Jeho působení je v zemi koordinováno zastoupením pro Mexiko sídlícím v hlavním městě, s pobočkou v Chiapas. Do tohoto státu se také soustřeďuje většina pomoci, která má řešit problémy sociální, demografické, ekonomické i zdravotní této chudé části Mexika. Pro samotný Mexický červený kříž pracuje cca 300 000 osob, zaměstnanců i dobrovolníků.

Z humanitárních agencí OSN zde působí např. UNICEF či UNDP. Na jejich práci navazují i mexické nevládní organizace.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Největší příjmy do státního rozpočtu plynou z petrochemie a těžby ropy, druhým největším příjmem jsou finanční prostředky zasílané legální a nelegální emigrací, především z USA, třetím největším zdrojem jsou příjmy ze služeb a turistiky, čtvrtým příjmy z maquilador.

Státní rozpočet Mexika (v mld. Pesos)

	2007	2008	2009	2010
Příjmy	2 485,8	2 860,9	2816,3	2 080
Výdaje	2 482,5	2 872,6	3091,6	3 333,9
Saldo	3,3	-11,7	-275,3	-1 253,9

Zdroj: Secretaría de Hacienda y Crédito Público

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

V roce 2011 vykázal běžný účet platební bilance deficit 8,789 mld. USD při hodnotě kapitálového účtu 52,664 mld. USD.

Platební bilance (v mil. USD)

	2007	2008	2009	2010	2011
Běžný účet	-8 331	-15 725	-5 238	-5 690	-8 789
Kapitálový účet	20 899	24 550	14 528	36 017	52 664

Zdroj: Banco de México

Saldo mezinárodních devizových rezerv v Banco de México (v mld. USD)

	Konečný stav rezerv
2000	33,555
2001	40,880
2002	47,984
2003	57,435

2004	61,496
2005	68,669
2006	67,680
2007	79,976
2008	85,441
2009	90,838
2010	113,596
2011	149,208

Zdroj: Banxico

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Hrubý zahraniční dluh veřejného sektoru Mexika dosáhl v roce 2010 výše 47,2 mld. USD. Čistý zahraniční dluh činil 52,6 mld. USD.

Mexický zahraniční dluh (mld. USD)

	2007	2008	2009	2010
Čistá zahraniční zadluženost	34,5	24,3	46,2	52,6
Hrubá zahraniční zadluženost	55,4	56,9	48,7	57,2

Zdroj: Ministerstvo financí (SHCP)

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Základní informace o mexickém bankovním sektoru poskytují webové stránky [Mexické centrální banky](#) (CNBV), kde lze nalézt všechny potřebné údaje o finančních skupinách, které působí na mexickém bankovním a finančním trhu (banky, pojišťovny, směnárny, burzovní domy, faktoringové a investiční společnosti atd.), včetně zákonných norem, statistických údajů a výročních zpráv jednotlivých finančních institucí.

5.5. Daňový systém

Mexický daňový systém v sobě zahrnuje řadu pozitivních prvků, které svou povahou vedou k většímu sklonu k práci, úsporám a investicím, než je tomu v ostatních členských zemích OECD. Naproti tomu je tento systém dosud značně nevyvážený, což vede ke skutečnosti, že Mexiko ve srovnání s dalšími členskými zeměmi OECD vykazuje procentuálně ve vztahu k HDP daleko nejnižší daňové příjmy. Jelikož

jsou podle stejného ukazatele současně relativně nízké i státní výdaje, nejedná se o kritický problém, přesto však tato skutečnost zabraňuje realizaci významnějších veřejných investic a to i do oblastí, ve kterých je míra sociální návratnosti značně vysoká. Mexickým specifíkem je národohospodářská role státem vlastněné monopolní ropné společnosti PEMEX, která je největším zdrojem daňových příjmů mexického státu.

Do státního rozpočtu PEMEX přispívá hned 4 způsoby:

1. formou spotřební daně na pohonné hmoty, která v současné době přesahuje 70 % z hrubých příjmů z prodeje této komodity
2. formou platby řádné DPH
3. zatížením tzv. zvláštního zisku, což je zdanění částky přesahující státem stanovenou exportní cenu určenou na každý rok
4. formou zvláštní daně z benzínu zavedené koncem roku 1998, kdy byly nejprve od 14. listopadu 1998 o 15 % zvýšeny ceny všech pohonných hmot s tím, že počínaje prosincem 1998 jsou tyto ceny průběžně dále zvyšovány o 3 centy, přičemž tento mechanismus platí i v současné době. Cena PHM se dále zvýšila na konci roku 2007.

Od 90. let se daňové příjmy mexického státu od PEMEXu pohybují zhruba na úrovni 8 % HDP a jsou nejvýznamnější příjmovou položkou státního rozpočtu. Hned za nimi následuje DPH ve výši 16 %, díky níž proudí do státního rozpočtu příjmy v hodnotě kolem 3 % HDP, zhruba ve stejné výši se pohybují příjmy z daně ze mzdy a ze sociálního pojištění, kolem 2 % HDP dosahuje hodnota příjmů ze spotřebních daní a zhruba 0,5 % činí příjmy z daně z nemovitostí a ostatních daní (např. turistické daně placené v hotelech ve výši 2 % z ceny ubytování).

Daň z příjmu právnických osob (Impuesto sobre la Renta) se mění z roku na rok: V roce 2004 činila 28 %, v roce 2005 30 %, v roce 2006 29 %. Pro léta 2007 a 2008 byla uzákoněna sazba ve výši 28 %. Daň z příjmu se za poslední léta snižovala postupně o 7 %. V roce 2010 činila 30 %. Podrobnosti lze najít v zákoně Ley del Impuesto sobre la Renta na stránkách mexického [Ministerstva financí](#).

Od 1. 1. 2010 se aplikují tři základní sazby DPH (0 % na potraviny, léky a knihy, 11 % se týká především prodeje zboží a služeb v tzv. pohraniční oblasti, kterou zákon o DPH vymezuje nejen jako 20 km široké pásmo podél severní a jižní hranice země, ale zahrnuje do ní i některé státy Mexika, Baja California, Baja California Sur, Quintana Roo, obce Caborca, Cananea, Sonora a některé další oblasti – podrobnosti jsou specifikovány v zákoně Ley del Impuesto al Valor Agregado na internetových stránkách mexického [Ministerstva financí](#), 16 % na téměř veškeré ostatní zboží). Od 1. 6. 2006 platí článek 31 zákona, podle něhož mají turisté opouštějící Mexiko námořní nebo leteckou cestou nárok na vrácení DPH, pokud zakoupené zboží skutečně bude opouštět území Mexika a jeho hodnota uvedená na daňovém dokladu bude činit minimálně 1200 pesos.

Pro převod zisků do zahraničí neexistují žádná omezení, totéž platí pro převody platů a odměn zahraničních pracovníků. 90 % personálu musí být Mexičané. Daňové podmínky jsou pro zahraniční investice identické jako pro domácí.

Daň z přidané hodnoty (16 % u většiny zboží, 0 % potraviny, léky, knihy, 11 % zboží a služby v pohraniční oblasti) a tzv. jednotná podnikatelská daň – IETU tj. Impuesto Empresarial a Tasa Única (v roce 2010 17,5 %) jsou dalšími daňovými zdroji příjmů státního rozpočtu.

Existuje rovněž daň z aktiv (Impuesto al Activo) ve výši 2 %, která se aplikuje pouze, pokud během příslušného správního období nevykázala společnost žádný zisk a obligatorní je tato daň pouze po třech letech od zahájení operací.

6. Zahraniční obchod země

Obchodní bilance Mexika je trvale pasivní a v roce 2011 dosáhlo saldo hodnoty -1,158 mld. USD. Pokud jde o komoditní strukturu mexického zahraničního obchodu, ve vývozu převládají jednoznačně zpracovatelské výrobky (cca 80 %), 15% podíl tvoří výrobky petrochemického průmyslu, 4 % zemědělské výrobky. V dovozech převládají suroviny a polotovary (cca 70 %), na investiční celky připadá cca 12% podíl a spotřební zboží tvoří cca 15 % celkových dovozů.

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Obchodní bilance (v mld. USD)

	2007	2008	2009	2010	2011
Vývoz	272,0	292,6	229,7	298,1	350,0
Dovoz	283,2	310,1	234,4	301,5	351,2
Obrat	555,2	602,7	464,1	599,6	701,2
Saldo	-11,2	-17,5	-4,7	-3,4	-1,2

Zdroj: INEGI

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní obchodní partneři Mexika dle podílu na vývozu/dovozu Mexika (v roce 2011)

VÝVOZ (podle země určení)		DOVOZ (podle země původu)	
USA	78,6 %	USA	49,7 %
Kanada	3,05 %	Čína	14,9 %
Německo	1,24 %	Japonsko	4,7 %
Španělsko	1,4 %	Jižní Korea	3,9 %
Holandsko	0,6 %	Německo	3,67 %
ČR neidentifikována	0,04 %	ČR	0,15%

Zdroj: INEGI

Postavení zemí EU v mexické teritoriální relaci (údaje za rok 2011, v mil. USD)

Země EU	Obrat	Procentní podíl
---------	-------	-----------------

Celkem	56 460,3	100
Německo	17 206,3	30,76
Španělsko	8 745,7	15,64
Itálie	6 537,0	11,69
Holandsko	5 145,2	9,20
Velká Británie	4 301,4	7,69
Francie	4 080,4	7,29
Belgie	2 090,0	3,74
Irsko	1 178,9	2,11
Švédsko	1 235,6	2,21
Rakousko	798,3	1,43
Finsko	477,7	0,85
Portugalsko	852,2	1,52
Dánsko	558,7	1,0
ČR	682,0	1,22
Maďarsko	1 071,4	1,92
Polsko	663,8	1,19
Malta	146,2	0,26
Řecko	164,0	0,29
Lucembursko	48,7	0,09
Slovensko	140,6	0,25
Slovinsko	122,5	0,22

Estonsko	35,8	0,06
Litva	71,6	0,13
Kypr	12,0	0,02
Lotyšsko	94,3	0,17

Zdroj: INEGI

6.3. Komoditní struktura

Hlavními exportními artikly jsou ropa a zemní plyn, petrochemické produkty, služby a turismus, automobilové komponenty, zemědělské produkty, potraviny, železo a ocel, textil a oděvy, fotografické a optické přístroje, elektrospotřebiče a elektrická zařízení, potraviny, nápoje a tabák.

V dovozu se jedná zejména o hotové či rozpracované stroje a zařízení, výpočetní techniku, dopravní prostředky, automobily, chemické suroviny, minerály, drahé kovy, zemědělské produkty a potraviny.

Podrobnou informaci o komoditní struktuře mexického vývozu a dovozu, včetně celních nomenklatur a hodnot za posledních 5 let lze nalézt na internetové adrese mexického [Ministerstva hospodářství](#).

6.4. Dovozní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Vývozní a dovozní režim Mexika po vstupu do WTO se uvolnil, vývozní povolení (licence) je v současné době nutné jen u avizovaných celních podskupin. V dovozu podléhají licencím pouze tzv. „citlivé“ položky pro mexické hospodářství, jako jsou zbraně, automobily, některé potraviny, léky.

Pokud se týče dokladů vyžadovaných při dovozu, existují pro jednotlivé komodity písemné předpisy na dovoz, které vydává příslušné ministerstvo. V zásadě jsou vyžadovány faktury, B/L, AWB, osvědčení o původu zboží, balicí listy, příp. licence, povolení, apod. Rozsah je většinou specifikován v akreditivních podmínkách. S platností od května 2004 je nutno dodržovat ustanovení Dohody o volném obchodě mezi EU a Mexikem.

Bilaterální vztahy mezi EU a Mexikem se řídí Dohodou o hospodářském partnerství a politické spolupráci (tzv. Globální dohoda, v platnost vstoupila 1. 10. 2000). Součástí Globální dohody je Dohoda o volném obchodu (FTA), která upravuje pohyb zboží a služeb. Většinu zboží lze tudíž vyvážet bezcelně a to zejména z oblastí průmyslových výrobků (od roku 2007), nicméně v sektoru zemědělství stále existuje celní zatížení (na straně Mexika v průměru 3,8 %, na straně EU 0,64 %). K vývozu výrobku z ČR do Mexika je potřeba díky platné Globální dohodě, která je dohodou preferenční, formulář EUR.1 – předepsané vzory dokumentu EUR.1 i žádosti jsou součástí všech preferenčních dohod EU a jsou unifikované. Formulář EUR.1 slouží zahraničnímu odběrateli k prokázání původu zboží a dosažení celních úlev. Dále je nutné k dovozu zboží doplnit certifikát o původu zboží, který vydává HK ČR.

Ministerstvo hospodářství Mexika publikuje celní sazebník Mexika na [webové adrese](#).

6.5. Ochrana domácího trhu

V posledních letech došlo k radikálnímu otevření mexického trhu, byly odstraněny (až na výjimky) netarifní překážky jak ve vývozu, tak i v dovozu. Zahraniční obchod Mexika, hlavně pak ve vztahu Mexiko – USA – Kanada a EU/Česká republika, je v zásadě liberalizován s výjimkou některých zemědělských produktů, pracovní síly, služeb (telekomunikace, finanční služby) a investic (zde existují překážky ústavního charakteru, které se zatím vládě nepodařilo překonat). Pokud jde o telekomunikace

(liberalizace u pevných linek), tam je velká snaha legislativy prosadit zvýšení majetkového podílu zahraničního subjektu ze 49 % na 100 %.

6.6. Zóny volného obchodu

V Mexiku existují zóny volného obchodu nebo průmyslové zóny, které preferují především místní vlády. Rozsah jejich služeb je však rozdílný a to jak v pojetí rozlohy, tak i vedlejších služeb, jako je přívod elektrické energie, vody, plynu, plynulý přísun resp. zdroje pracovních sil, aj. Jejich počet se mění a rozsah poskytovaných služeb závisí prakticky na velikosti a rozsahu investice nebo kontraktu. Navíc se zóny volného obchodu nebo průmyslové zóny nemohou opřít o jednoznačnou legislativní podporu mexické vlády, což je často zdrojem zdlouhavých a nákladných sporů investorů s místní nebo federální vládou.

Zcela specifickým jevem jsou tzv. maquiladoras, montážní pobočky zahraničních, cca z 80 % amerických, firem na mexickém území. Jejich vznik je ekonomicky opodstatněn využitím levnější pracovní síly a cen vstupů ve srovnání s náklady v USA a Kanadě a tyto maquiladoras navíc částečně zabraňují ještě většímu přílivu Mexičanů do USA. Produkce montoven postavených zejména při hranici s USA a na jihu země využívají s úspěchem především výhod relativně levné pracovní síly. Na druhé straně je vzhledem k postupnému růstu nákladů v zemi stále častějším jevem přemísťování těchto montoven do střeadoamerických republik a hlavně pak do Asie (Čína, Malajsie).

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

viz bod 3. souhrnné informace

Smluvní rámec česko-mexických ekonomických vztahů určovala Dohoda o obchodu a ekonomické spolupráci podepsaná v Mexiku dne 26. listopadu 1999. Po vstupu ČR do EU v roce 2004 byla po oboustranné dohodě zrušena a nahrazena Dohodou o volném obchodu mezi EU a Mexikem.

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Bilance vzájemné obchodní výměny (v mil. USD)

	2007	2008	2009	2010	2011
vývoz	191,6	225,1	208,5	287,411	344,233
dovoz	188,0	265,7	190,0	287,378	408,391
obrat	379,6	490,8	398,5	574,789	752,624
saldo	3,6	-40,6	18,5	0,033	-64,158

Zdroj: MPO ČR

V roce 2011 bylo saldo obchodní bilance negativní a dosáhlo hodnoty 64 tis. USD (ve skutečnosti je zřejmě ještě mnohem vyšší/nížší a také celkový obrat je patrně podstatně větší, neboť dovozy českého zboží, které do Mexika přichází přes třetí země je u nás evidováno jako kontraktace s těmito zeměmi, ale mexické úřady je správně identifikují a statisticky evidují jako zboží českého původu).

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Hlavními exportními artikly České republiky v roce 2011 byly:

- reaktory
- kotle
- automobilové komponenty
- kaučuk
- papír a karton
- sklo a výrobky ze skla
- výrobky z železa a oceli
- hračky.

V českém dovozu z Mexika jsou nejvýznamnějšími položkami:

- přístroje elektrického záznamu
- TV obrazovky
- přístroje reprodukce zvuku
- reaktory

- kotle
- lékařské nástroje
- brýlové čočky
- farmaceutické výrobky
- pryskyřice a plasty.

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Z hlediska perspektivních příležitostí pro české vývozce se nejnadějněji jeví tato odvětví: životní prostředí, elektrotechnický průmysl a energetika (ta ovšem až po vyřešení základního problému – odstranění ústavních překážek, které brání soukromým investicím do znárodněného sektoru). Šance pro české vývozce jsou však i v jiných odvětvích (zdravotnictví, dopravní prostředky, IT, důlní technika a další).

V oblasti životního prostředí má Mexiko dlouhodobě závažný deficit, který bude muset řešit nejen s ohledem na mezinárodní závazky, ale především ve vlastním zájmu (příjmy z turistiky jsou jedním ze tří hlavních zdrojů příjmů státního rozpočtu a její rozvoj není bez ekologizace životního prostředí myslitelný). O spalovny komunálních odpadů, čističky a úpravní sladké i slané vody, protipožární zařízení, technologie výroby biopaliv, zalesňovací projekty i ekologické dopravní prostředky české proveniencí je v Mexiku zájem, ale tento zájem se omezuje pouze na prezentace, předkládání informativních nabídek z naší strany a deklarace zájmu ze strany mexické.

Je nutné přikročit k druhé fázi zpracování trhu, která by měla vést ke konkrétním obchodním výsledkům. Předpokladem je osobní návštěva představitelů firem, které zde mají kontakty, předložení závazných nabídek šitých na míru mexické klientele, s důrazem na zajištění servisu a zvláště financování, protože finanční zdroje municipalit a vlády nejsou pro tento účel dostačující.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Strojimport Internacional, S. A.

Prodej a servis obráběcích strojů a náhradních dílů k nim
Ing. K. Ivanovský
Av. Santa Rosa No. 11, Col. La Joya Ixtacala, Tlalnepantla
Estado de México
C. P. 54160
México
Tel.: +52 53 88 50 40
Fax: +52 53 88 02 12
E-mail: strojinter@compuserve.com.mx, strojimport@mexis.com

Pobočky v Guadalajaře a Pueble

Comersa, S. A.
Prodej a servis obuvnických, koželužských, polygrafických a jiných strojů a náhradních dílů k nim
Ing. O. Verner
Paseo de los Insurgentes No. 1001
Lomas de Trinidad, León
Guanajuato
C. P. 37300
Estados Unidos Mexicanos
Tel.: +52-47-172400, 172707
Fax: +52-47-730516
E-mail: comersa@leon.podernet.com.mx

Pobočky v México D.F.

Atomo 22, Fraccionamiento Parque Industrial
Naucalpan de Juárez

Estado de México
Estados Unidos Mexicanos
Tel.: +52-53004826, 53005254, 53005123, 53005129, 53004967
Fax: +52-53004629

Guadalajara a Monterrey

CGS Automotive de México, S.de R.L. de C.V.
Gumárenský průmysl
Ing. Jan Paštika
Avenida Fresno 221
Parque Industrial y de Negocios Las Colinas
Silao C.P. 362 70
Guanajuato
Tel: +52-4727379350
E-mail: Jan.Pastika@seznam.cz

ZKL Rodamientos de México, S.A.

Kuličková ložiska
Paseo de los Insurgentes 1001
Col. Lomas de la Trinidad
C.P. 37300 Leon, Gto.
México
Tel.: +52-477 7172400, +52-477 7730687
Fax: +52-477 7735558
Web: www.zkl.com.mx

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

Evidence o poptávkách po českém zboží, veřejných soutěžích, službách a výrobní kooperaci je na OEÚ ZÚ Mexiko vedena formou jednotlivých složek. OEÚ ZÚ Mexiko zodpovědělo poptávky po sortimentně různých položkách (hydraulické lisy, bižuterní polotovary – opakovaně, ražba mincí, textilní polotovary, moravská vína, audiovizuální produkce, brzdové systémy, sklíčidla, zalesňovací programy, organické nápoje a organická kosmetika, dřevní hmota, převodovky, ověsy na lustry, elektrické stanice vysokého napětí – nabídka aliance, porézni beton, stroj z produkce uno-flock, odlitky z hliníku, vybité autobaterie, el. nabíječky), některé přímo, jiné se zapojením CzechTrade, Hospodářské komory, Svazu průmyslu a dopravy, Svazu chemického průmyslu a dalších institucí.

Velmi důležitou akcí byla Národní výstava na přelomu září a října 2009, kdy více než tři desítky českých vystavovatelů z oborů životní prostředí, energetika, důlní strojírenství, zdravotnictví, sklářství a výroba hudebních nástrojů měly možnost prezentovat své výrobky a navazovat kontakty s mexickými distributory a importéry. Řada z nich byla velmi překvapena širokým zájmem, který výstava vzbudila na mexické straně a spokojena s novou potencionální klientelou, kterou v Mexiku získala.

Průběžně telefonicky i písemně vyřizuje OEÚ Mexiko těžko kvantifikovatelné množství dotazů z mexické i české strany, týkajících se obchodní problematiky (daňové a celní otázky, bonita odběratelů, dopravní náklady, podmínky pro založení firmy v ČR atd.) Tato forma informační činnosti obchodního úseku nadále roste. Kromě toho se OEÚ ZÚ spolupodílí i na předkládání nabídek a vyhledávání kontaktů pro české vývozce. Ke kvalitě nabídek předkládaných českými vývozci je nutné mít oprávněné výhrady: jsou velmi často zcela nedostatečné nejen po stránce jazykové (španělština), ale i po stránce věcné a formální, vstup na trh je zcela nepřipravený, nepromyšlený, výběr teritoria má nahodilý charakter, chybí marketingové studie, koncepce podpory prodeje, nepočítá se s nutností zajistit servis u strojírenských výrobků a především není řešena klíčová otázka vývozu: jeho financování.

České sklářské firmy budou ve dnech 26. března – 23. dubna 2012 vystavovat své výrobky na výstavě „ČR – SRDCE EVROPY“ v prestižním výstavně galerijním centru Plaza Loreto v Mexico City. Ministerstvo zahraničních věcí finančně přispělo formou projektu ekonomické diplomacie na prezentaci českých sklářských firem na připravované výstavě. Cílem projektu je podpořit vstup českých sklářských firem a umožnit vhodně zvolenou komunikací dobrou reklamu českým firmám na mexickém trhu.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

Česká republika Spojeným státům mexickým rozvojovou pomoc, s výjimkou vládních stipendií, která jsou však udělována na reciproční bázi, neposkytuje. Humanitární pomoc byla naposledy poskytnuta ze strany ČR v roce 1999. V roce 2005 navrhla vláda ČR poskytnutí Mexiku 5 000 000 Kč v rámci humanitární pomoci oblastem postižených hurikány Stan a Wilma.

OEÚ velvyslanectví ČR vždy podporovalo umístění různých forem rozvojové či technické pomoci Mexiku, neboť tato forma je součástí propagace exportních schopností českých firem a celkově ČR, která se prezentuje v pozitivním světle v rámci publicity s takovou pomocí spojené. Rozvojová pomoc je i formou proexportní podpory firem, které se v těžké konkurenci a při nepříznivém vývoji kurzu USD ke Kč snaží prosadit na trhu Mexika nebo pokračovat ve svých akvizičních aktivitách. Několikrát byla navržena možnost spolupráce s členskými státy EU, neboť Česká republika od května 2004 tuto možnost má, a to buď s jednotlivými státy, nebo komorami, vše v rámci rozvojové pomoci Mexiku. Jednalo se mimo jiné o plány zalesňování, kde např. představitel EK předal plán činnosti a finančních dotací na podporu zalesňovacích programů v Chiapasu, aj. Ačkoli Mexiko není typicky rozvojovou zemí, jeho některé oblasti kritéria pro její poskytnutí určitě splňují (nejchudší regiony jako např. Chiapas) a pomoc poskytnutá tomuto teritoriu by se vrátila formou dalších nákupů zboží v ČR.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Zatím je minimální. Z české strany je třeba zmínit dvě společnosti, které se na mexickém trhu v oblasti dodávek služeb angažují: Jedna je dodavatelem specializovaných sofistikovaných služeb pro výrobu televizních programů, druhá působí jako dodavatel služeb pro rezervační a dispečerské systémy. Předmětem zájmu českých subjektů je možnost poskytovat finanční služby mexické malovýrobě, malým podnikům a zejména drobným samostatným výrobcům. Údaje z mexické strany o této položce nelze zatím získat, protože tato sféra zde není statisticky sledována.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Pro práci v Mexiku je především zapotřebí vyřídit formality spojené s pobytem v Mexiku. Pomineme-li tříměsíční turistický pobyt, pro který není zapotřebí víz, jde o zajištění tzv. Forma migratoria 3 (FM 3). Tu by si měl budoucí zaměstnanec vyřídit ještě v Praze, na konzulátu mexického velvyslanectví. FM 3 má roční platnost. Veškeré záležitosti spojené s příchodem a legalizací pobytu v zemi vyřizuje obdoba naší cizinecké policie, Instituto Nacional de Migración. Podrobné informace je možné získat na jeho [webové stránce](#). V hlavním městě sídlí na Avenida Ejército Nacional, Polanco. Za tím účelem by měl žadatel o pobyt v Mexiku vyplnit:

Oficiální formulář žádosti o pobyt (Solicitud de Trámite Migratorio), řádně podepsaný v originále i v kopii.

Předložit originál migračního dokumentu, který obdržel při svém přeletu, a kopii spolu s originálem platného cestovního pasu. Dále originál a 2 kopie o zaplacení poplatků spojených s migrační službou, dopis podniku nebo instituce, u něhož bude cizinec zaměstnán, nebo kam bude investovat (mexický zaměstnavatel musí deklarovat, že na zmíněné místo nemohl najít Mexičana odpovídajícího vzdělání či schopností a doložit dopis předložením originálu své identifikace).

V případě, že žadatel předkládá svou žádost prostřednictvím zmocněnce nebo právního zástupce, ten se musí prokázat plnou mocí cizince a kopií platného identifikačního dokladu, jež bude opatřena fotografií a podpisem zmocněnce nebo právního zástupce.

Cizinec by se měl prokázat finančním zajištěním pro pobyt. V úvahu přichází výpis z účtu, kreditní karta, úspory deponované v bance nebo pracovní smlouva zajišťující pravidelný příjem.

Doba potřebná pro vyřízení žádosti je 35 kalendářních dnů.

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Krise, která doléhá na Mexiko vzhledem k jeho sousedství s USA i s ohledem na některé kroky jeho hospodářské politiky tíživěji, než na jiné země regionu (např. Brazílii), představuje zároveň příležitost pro zásadnější změnu a také příležitost pro české podniky. Potřeby Mexika v oblasti pitné vody, likvidace komunálních odpadů, energetiky, zejména obnovitelných zdrojů, je enormní. Možnost finančně pokrýt je zároveň zcela nedostačující. Pokud by české firmy byly schopny nabídnout nejen své služby, zařízení a projekční práce, ale také vhodné schéma financování, jejich možnost se na mexickém trhu uplatnit je mimořádná. Platí to zejména o výše uvedených oborech.

Hlavním problémem pak zůstává bonitní zajištění splátek úvěrů, které by musely mít střednědobý či dlouhodobý charakter (podle komodity). Pro mexickou stranu (a nejen pro ni, stejnou zkušenost je možné udělat i v Guatemale a nepochybně i v dalších zemích Latinské Ameriky) by bylo ideální řešení na principu BOT, neboli Build Operate Trade (což však je bohužel nejméně žádoucí model obchodní spolupráce z hlediska dodavatelů a zejména financujících bank a to bez ohledu na zemi poskytující úvěr). Východiskem je spojení se silným, důvěryhodným a spolehlivým mexickým subjektem, jemuž by měla předcházet důkladná analýza jeho bonity a schopností.

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Mexický trh je v určitých oborech do jisté míry satureovaný, a pokud jde o konkurenci, značně tvrdý a nekompromisní. Vždy je nutné brát v úvahu, že mexické firmy obchodují především s partnery z USA a mají tedy zkušenosti s prosazováním se na severoamerickém trhu, včetně všech obvyklých standardních komerčních postupů. Příprava pro vstup na zdejší trh by proto měla být důkladná a promyšlená. Na základě pouhé informace typu: „Jsme firma, která vyrábí takový a takový výrobek, najdete nám zájemce“ lze jen stěží navazovat obchodní spojení.

Vstup na mexický trh by měl být podložen marketingovou studií, kterou může vypracovat buď některá renomovaná firma místní (např. LGA Consulting, Bancomext), nebo se lze na vypracování této studie dohodnout s agenturou CzechTrade. Optimální oslovení klientely by mělo být realizováno předložením nabídky kalkulované nikoli ex works, jak je bohužel obvyklé, ale CIF Veracruz nebo za podmínky, kdy je v ceně zahrnuto i dopravné a pojištění do fiktivního místa určení (např. CIP nebo DDP Ciudad de México). Nabídka by měla být formulována ve španělštině a doprovázena propagačními materiály, vzorky (umožňuje-li to povaha zboží), referencemi (kam firma vyváží, s kým spolupracuje atd.) a prezentačními CD či DVD. Vývozce vstupující na mexický trh by měl, vyžaduje-li to komodita, mít promyšleno zajištění servisu resp. požadavky na servis. Měl by mít rovněž jasno, jaké prostředky je ochoten vložit do podpory prodeje a jakým způsobem bude obchodní transakce financovat a zda bude pojišťovat rizika insolvence odběratele. Zde mohou významným způsobem pomoci instituce, jejichž posláním je podpora českého exportu: EGAP a Česká exportní banka.

Nejefektivnější formou distribuce užívanou v tomto prostředí převážnou většinou zahraničních firem je prodej prostřednictvím místních obchodních zástupců, případně formou účasti na výstavách, veletrzích a předváděcích akcích. V zásadě existují dvě varianty: Prodej prostřednictvím prodejce specializovaného na určitou komoditu nebo využití sítě kapitálově silných obchodních domů, které mají své pobočky ve většině významných míst. Tyto prodejní domy však prodávají zásadně zboží vysoké kvality. Trh je ovládán americkými firmami, jimž v menší míře konkurují dodavatelé z Evropské unie, podporováni diplomatickými misemi, které mají personálně silná obchodní oddělení.

Další vhodnou formou je možnost využití dlouhodobých praktických zkušeností z působení na mexickém trhu, kterými disponují obchodní organizace s českým kapitálem. Toto spojení zatím příliš nefunguje.

Velké možnosti pro navazování obchodní spolupráce nabízí internet. V poslední době registrujeme řadu mexických firem, které navazují obchodní kontakty s českými firmami prostřednictvím internetové komunikace. České výrobní a exportní podniky by proto měly věnovat zvýšenou pozornost svým webovým stránkám a přizpůsobit je jazykově zahraniční klientele. Jejich možnosti uplatnit se na

mexickém trhu, pokud budou mít tyto stránky nejen anglickou, ale i španělskou mutaci, podstatně vzrostou.

Předpokladem obchodních efektů je průběžně ošetřovaný osobní kontakt s partnery včetně pozvání na oběd, předávání darů a někdy i jistá finanční zainteresovanost. Korespondenční akvizice má vzhledem k mexické mentalitě pouze omezenou šanci na prosazení konkrétních obchodních zájmů. Tuto skutečnost je ZÚ Mexiko schopno potvrdit z vlastních zkušeností.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Zaměstnávání cizinců v zemi není problémem, avšak zaměstnávání místních sil je z důvodu ochrany národního trhu práce složitější. Obojí se řídí platnými pracovními a migračními předpisy, přičemž je nutno počítat se skutečností, že mexický zaměstnanec je v důsledku místních zákonů chráněn velmi silným systémem sociálních výhod a zakotvených uzancí, vč. ochrany odborů a komor. Jeho profesionální vybavení lze všeobecně charakterizovat jako dobré. Přestože v Mexiku pracuje několik desítek českých občanů, problémy s jejich statutem se vyskytly spíše ojediněle. Otázku pracovního povolení je nutné řešit s Instituto Nacional de Migración. Migrační statut včetně pracovního povolení je udělován, nevyskytnou-li se mimořádné problémy, ve lhůtě 30 dnů.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zřízení kanceláře, reprezentace, či společného podniku je jednou z nevhodnějších forem dosažení požadované efektivity realizace obchodních zájmů. V přípravné fázi je však nutno počítat se značně komplikovanou a zdlouhavou administrativní a právní procedurou. Firmu je nutné registrovat na MF (Secretaría de Hacienda y Crédito Público) jako daňový subjekt, teprve poté a po získání pracovního povolení je možno otevřít firemní účet v bance. Proto bývá vhodné využít služeb zdejšího notáře či specializovaných advokátních kancelářů.

Náklady spojené s notářkou pomocí při založení firmy činí cca 15 000 pesos (cca 1 500 USD). Významnou logistickou pomoc, včetně pronájmu kancelářských prostor, za předpokladu vzájemné výhodnosti, mohou poskytnout české obchodní subjekty, které v Mexiku dlouhodobě působí. Rovněž tak mohou informace na výše uvedené téma poskytnout i ostatní firmy, které pracují v Mexiku v rámci programů EU a jejich fondů.

ZÚ Mexiko v této oblasti disponuje osvědčenými kontakty a může být do jisté míry nápomocen při jejich zprostředkování. Výsledek procedury založení kanceláře či podniku však vždy závisí především na aktivitě českého podnikatelského subjektu.

V zásadě lze postup pro založení společnosti shrnout do následujících kroků:

- souhlas s názvem společnosti udělený MZV Mexika – podávají se tři návrhy jména společnosti
- notáři, který vypracovává zakládací listinu, je nutno předložit výše uvedený ministerský souhlas s názvem (bývá vyřízeno během týdne)
- společnost zakládají dva společníci s minimálním kapitálem 50 000 pesos
- zakládací listinu připraví notář za poplatek cca 15 000 pesos během týdne a je v ní také vyznačen předmět a účel podnikání a minimální doba trvání společnosti (obvykle se uvádí 99 let, ale může být méně) a měl by také zařídit RFC (Registro Federal de Contribuyentes, neboli registraci ve Federálním rejstříku daňových poplatníků).

Od okamžiku podpisu zakládací listiny (tedy cca po dvou týdnech) může zájemce začít podnikat, i když registrace zakládací listiny v Národním registru zahraničních investic a ve Veřejném obchodním rejstříku (což jsou další registry) příslušného státu federace bude trvat ještě cca 2 měsíce.

Notáři je třeba předložit cestovní pas a tzv. Formula Migratoria, tedy povolení k pobytu (pro turisty platí tři měsíce, ale při příjezdu Čechům běžně poskytují měsíců šest). Podnikatel ale bude potřebovat povolení delší (tzv. Fómula Migratoria 3 na jeden rok, což je možné vyřídit na zdejších úřadech po příjezdu do Mexika, trvá to však i několik měsíců, ale v rámci turistického pobytu je to možné stihnout. Lepší je si však výše uvedenou FM 3 vyřídit už na velvyslanectví Mexika v Praze.

Pokud by zakládal český občan firmu jako zplnomocněnec právnické osoby podnikající v Čechách, musí zdejšímu notáři předložit apostilovaný překlad zakládací listiny společnosti, kterou reprezentujete a také plnou moc podepsanou statutárními zástupci, kteří jej k tomuto právnímu úkonu zmocňují (přeloženou soudním tlumočnickem do španělštiny).

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Působení na rozsáhlém a značně saturovaném mexickém trhu vyžaduje intenzivní formy propagace a akviziční činnosti. Stále více se používá propagace e-mailem a zaslání kvalitně připravených CD Rom nebo DVD v příslušné jazykové mutaci. Vedle účasti na mezinárodních veletrzích, výstavách a českých prezentacích na specializovaných mezinárodních akcích, je firmami využívána spolupráce s mexickými reklamními agenturami s ohledem na jejich znalost místní mentality a schopnost zvolit nejvhodnější reklamní strategii pro daný druh zboží či služeb. Funguje používání mexických národních symbolů společně se symboly země vývoze.

V realizaci účinných reklamních kampaní ve sdělovacích prostředcích existují v oblasti propagace českého zboží a služeb značné rezervy, neboť tato forma je vysoce finančně náročná. Bez propagace a marketingu, ale především bez osobní akvizice, se nelze na mexickém trhu prosadit. To platí všeobecně, ale zejména o spotřebním zboží.

Během let 2004–2005 byla pro velvyslanectví ČR v Mexiku velice důležitá propagace vstupu ČR do EU, informace o ekonomice, přednostech obchodování s ČR, přednášky a propagační akce o centrech UNESCO, přírodních a architektonických krásách ČR aj. Na počátku května 2004 bylo vydáno několik velice úspěšných publikací o ČR a o možnostech i zájmu české strany o navázání biregionálních vztahů mezi Mexikem a EU/ČR. Vzhledem k tomu, že byly vytištěny v nejrozšířenějších denících, dostala se ČR a Praha do širokého povědomí čtenářů, kteří dostali tímto způsobem základní informaci o novém členském státu EU.

Podcenění marketingu a public relations ze strany českých vývozců jsou, bohužel, častým jevem. K tomu se připojuje i nechuť připravovat nabídkové a propagační materiály v místním jazyce, tj. španělštině. Velmi sporadické jsou, bohužel, i reakce českých firem na výzvy ZÚ Mexiko ohledně možností prezentace jejich produkce formou účasti na výstavách a veletrzích či pouhého zaslání propagačních materiálů a vzorků.

Otevření kanceláře CzechTrade, které se uskutečnilo v roce 2006, nepochybně přináší nové možnosti a impulzy pro konání tématických (oborových) výstav spojených s prezentací českých výrobců pro pozvané klienty a rozšíří tak propagační záběr velmi adresným a nenákladným způsobem. Velmi úspěšná a rozsáhlá je propagace České republiky jako atraktivní turistické destinace ze strany místní kanceláře CzechTourismu, která byla otevřena na jaře 2006. Jedná se o promyšlenou a systematickou propagační práci, která by mohla být vzorem i ostatním českým institucím a exportérům a která velmi významným způsobem přispívá k pozitivnímu image České republiky jako takové.

Další velmi významnou propagací České republiky byla Národní výstava, která se konala v hlavním městě na přelomu podzim 2009 a na níž měly možnost vystavovat své výrobky více než tři desítky českých podniků. Výstava byla spojena s konáním Technologických dnů a celou řadou doprovodných akcí, které přinesly mnohým českým firmám nové kontakty na potenciální odběratele mexické federace. V přípravě jsou Technologické dny pro rok 2012, které by se uskutečnily v Praze.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Základem obchodu je po komerční a právní stránce dokonale zpracovaná nabídka a taktéž obchodní kontrakt, který má i doložku řešení případných reklamací vyplývajících z obchodu nebo charakteru zboží. Případné řešení sporů před mexickými rozhodčími orgány (jež jsou často prostoupeny korupcí) je možno řešit jen právní cestou, najmutím advokáta. Pak je šance na úspěch. Všeobecně se proto doporučuje zakotvit v příslušném obchodním kontraktu doložku o místní příslušnosti arbitrážního soudu do země vyvážejícího. Obchodní smlouvy by neměly odporovat právu EU. Z tohoto důvodu je v první fázi nutno konzultovat sporné paragrafy i za pomoci stálého zastoupení EK v Mexiku a SZ v Bruselu a jejich právních oddělení.

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek je založen na veřejných soutěžích či tendrech. Systém podávání informací o licitacích či tendrech v Mexiku – a to na všech úrovních, tj. jak federální, tak i regionální či municipální – je velmi nepružný a neoperativní (všeobecně panuje názor, že je spíše předmětem korupčních praktik). Vyhlášení tendrů je sdělováno se zpožděním korespondenční cestou, přičemž termíny uzávěrek bývají ve většině případů pouze několikadenní od data vyhlášení. Navíc sdělení o datu vyhlášení téměř vždy neobsahují informaci o veškerých podmínkách, kterou je nutno získat za úplatu a zapsání firmy na finanční úrovni obvyklé, dle rozsahu licitace či tendru. Zároveň je nutno dodat, že tendrové podmínky se všeobecně vyznačují značnou komplikovaností při současném požadavku na předběžné skládání relativně vysokých účastnických či garančních poplatků. I zde doporučujeme zastoupení vhodného místního subjektu, jak na vyplnění přihlášky do mezinárodní soutěže, tak i pro podání a prezentaci firmy při otevření obálek.

V oficiálním věstníku mexické vlády Diario Oficial de la Federación, který vychází denně, jsou publikovány podmínky vládních veřejných soutěží na dodávky nejrůznějších výrobků a služeb. Jelikož těchto veřejných soutěží i pro zahraniční zájemce je publikováno každý den až několik desítek v rozsahu minimálně 1 strany formátu A5, není ve fyzických možnostech ZÚ Mexiko o nich průběžně a v plné šíři informovat. Informace o vládních veřejných zakázkách jsou pro zájemce dostupné ve španělštině a částečně v angličtině.

Veškeré tendry vládních agentur a státních společností jsou dostupné na internetu:
www.compranet.gob.mx.

Vládní zakázky jednotlivých států a municipalit jsou podle ústavy autonomní. Každý mexický stát si pro ně stanoví vlastní pravidla, v nichž jsou většinou zakotveny i preference pro místní firmy (např. cenové rozpětí).

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Konkurence zahraničních firem i místní výroby je na mexickém trhu velmi silná. Nabídkové aktivity se proto uskutečňují především v mnoha aspektech náročnou formou akvizičních cest představitelů místních a zahraničních firem po jednotlivých mexických regionech. Pozornost je nutno věnovat zejména reálným cenovým požadavkům za nabízené artikly v zájmu zachování jejich prodejnosti v relaci ke srovnatelným konkurenčním výrobkům.

Zcela běžnou součástí mexické obchodní praxe jsou neustálé změny termínů schůzek, nedodržování dohodnutých harmonogramů vývoje jednotlivých obchodních případů apod. Zároveň je však možno konstatovat, že se úroveň kultury v obchodních vztazích v důsledku stále většího zapojení mexické ekonomiky do mezinárodního obchodu postupně zlepšuje. Obchodní etika se tak sice velmi pozvolně, ale stále více blíží standardům platným v Evropě a USA. V zemi vládne uspokojivá platební disciplína, obchodní dluhy jsou spíše výjimkou než pravidlem, záleží na formě uzavřených kontraktů. Platební morálka mexických zahraničně obchodních subjektů je na uspokojivé úrovni s neustále se zlepšující tendencí.

Velkým problémem může být jednání s odborovou organizací. V této otázce je nutné mít dobrého právníka resp. renomovanou advokátní kancelář, která smlouvy připraví a detailně upozorní na eventuelní rizika vyplývající z pracovně-právních vztahů. Při volbě právního zástupce je nutné si ověřit, nakolik bude schopen hájit zájmy toho, koho zastupuje. Vyskytly se i případy, že právník hájil za peníze zaměstnavatele ve skutečnosti zájmy zaměstnanců („pracoval pro obě strany“).

V souvislosti se značnou korupcí, kterou je prostoupen zejména veřejný sektor, Mexiko, jakožto členská země Konvence pro boj s korupcí v obchodních transakcích při OECD vyzývá prostřednictvím svého ministerstva státní administrativy, aby se všechny subjekty, které v Mexiku chtějí podnikat či mají obchodní kontakty s mexickými partnery, seznámily s protikorupční výzvou Konvence OECD (La convención anti-cohecho de la OCDE) na [internetových stránkách tohoto ministerstva](#).

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Otázka ochrany duševního vlastnictví je předmětem vleklých jednání mezi představiteli Evropské komise v Mexiku a mexickým ministerstvem hospodářství. Zatím se podařilo dosáhnout pouze toho, že mexické úřady akceptovaly návrh zřídit zvláštní výbor pro právní ochranu duševního vlastnictví. Výbor se schází třikrát až čtyřikrát ročně. Z mexické strany je sice vidět vstřícný přístup, ale protože zřízení výboru nebylo předpokládáno Dohodou o volném obchodu mezi EU a Mexikem a jeho zřízení nebylo tudíž obligatorním závazkem, výbor má malou politickou váhu a respekt v kongresu a také málo finančních prostředků.

S konkrétními případy porušování práv českých výrobců se ZÚ v Mexiku nesetkal.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Obvyklými platebními podmínkami jsou akreditiv, dokumentární inkaso a odložená platba v různých formách. Platební podmínky se neliší od podmínek členských států EU. S rozdíly je nutno počítat při transferech finančních částek a dokumentů přes Spojené státy, kde platí anglosaské právo, odlišné od kontinentálního a tudíž odlišně upravující výklad některých platebních podmínek. Rovněž tak je nutno počítat s vyšším úrokovým zatížením nebo marží amerických bank na rozdíl od našich bank nebo bank zemí EU. Vždy je nutno předem dojednat přesné formy placení poplatků za služby a převody (která smluvní strana nese bankovní výlohy).

V zásadě by mělo být přijatelné pro mexickou stranu, pokud se nejedná o hodnotově velké částky v řádu milionů dolarů, akceptovat na počátku plat předem. Pak mexická strana obvykle po určité době žádá o poskytnutí dodavatelského úvěru. Ten je vhodné pojistit u EGAP či jiné pojišťovny, která pojistí komerční rizika obchodní operace pro tuto teritoriální relaci. Jinou možností, která bývá mexickou stranou také navrhována, je 50 % (či menší) akontace a 50 % dodávka na bázi dodavatelského úvěru.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Viz webové stránky [Ministerstva hospodářství](#) a jejich pravidelná aktualizace.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Mexiko projevuje trvale eminentní zájem o příliv zahraničních investic, zejména přímých zahraničních investic, a postupně v tomto směru upravuje a zjednodušuje legislativu. Ve státním vlastnictví v současné době zůstává částečně již jen těžba a zpracování ropy (v samostatné kapitole je informace o monopolní státní společnosti PEMEX), jež je klíčovým exportním artiklem země, energetika, dopravní infrastruktura a část bankovního sektoru.

Po neblahých zkušenostech z ekonomické krize na přelomu let 1994 a 1995, jejíž jednou z hlavních příčin byla značná závislost národní ekonomiky na krátkodobém spekulativním zahraničním kapitálu, věnují mexické centrální orgány prvořadou pozornost vytváření příznivých podmínek pro příliv dlouhodobých přímých zahraničních investic.

Hlavní normou stanovující pravidla v oblasti zahraničních investic v Mexiku je Zákon o zahraničních investicích dostupný na internetové adrese: <http://www.cddhcu.gob.mx/leyinfo/> nebo na adrese [Ministerstva hospodářství](#). Pak lze pokračovat třemi kroky: Inverción Extranjera, dále Marco Jurídico Nacional a Ley de Inverción Extranjera (LIE). Ve španělské, nebo anglické verzi. V obou jazykových verzích je rovněž prováděcí předpis k výše uvedené zákonné normě usnadňující její aplikaci: Reglamento de la Ley de Inverción Extranjera y del Registro Nacional de Inversiones Extranjeras (RLIE) versión Español o English.

V oblasti zahraničních investic se angažují 4 instituce: Dirección General de Inverción Extranjera, která spadá pod ministerstvo hospodářství a jejím hlavním úkolem je přispívat ke zlepšování investičního prostředí, zabývá se tedy především legislativním rámcem resp. právním prostředím, v němž se investice realizují, podléhá jí Národní registr zahraničních investic, připravuje smlouvy o vzájemné ochraně a podpoře investic. Lze jí rovněž adresovat investiční poptávky, ale pouze mimořádného rozsahu nebo ve vládou preferovaných odvětvích (automobilový průmysl a aeronautika). Zpracování nabídek pak provádí ve spolupráci s ProMéxico a Unidad de Promoción de Inversiones Extranjeras (viz dále). Unidad de Promoción de Inversiones Extranjeras, která se především zabývá jednotlivými investičními projekty klíčového charakteru, je jakýmsi ombudsmanem investic v Mexiku. Obě výše uvedené instituce působí v rámci mexického ministerstva hospodářství.

Comisión Nacional de Inversiones Extranjeras je meziministerský orgán, který rozhoduje ve specifických případech o možnosti navýšení zahraničního kapitálu nad zákonem přípustnou hranici (viz níže). ProMéxico, společnost založená v roce 2007, pracuje se zahraničními investory jako státem vlastněný subjekt a je hlavním adresátem investičních poptávek, hlavním partnerem zahraničních investorů. Spolupracuje často s Bancomextem (Banco Nacional de Comercio Exterior), který je výjimečně i zdrojem financování projektů.

Důležitým ustanovením přímo zasahujícím do možností zahraničních investorů v oblasti exploatace nerostného bohatství, vody a půdy, které jsou podle mexické ústavy národním majetkem, je část I článku 27 ústavy Spojených států mexických. Ta říká, že pouze Mexičané a mexické společnosti mohou získat právo ovládat tyto zdroje, nebo získat koncese k jejich exploataci, přičemž mexický stát může postoupit toto právo i cizincům, pokud se písemně zaváží zdejšímu MZV, že stejně jako národní společnosti budou respektovat právo mexického státu na vyvlastnění, je-li to ve veřejně prospěšném zájmu, a nebudou se dovolávat ochrany svých vlád. Případné vyvlastnění vždy podléhá náhradě.

Státu náleží strategické oblasti, v nichž není možné investovat:

- těžba ropy a petrochemický průmysl
- elektřina
- výroba jaderné energie
- radioaktivní nerosty
- pošta a telegraf
- emise bankovek a ražba mincí

- kontrola a dohled nad přístavy a letišti.

Výlučně pro mexické společnosti jsou rezervovány maloobchod a distribuce benzínu a zkapalněného plynu ropného původu, televizní a rozhlasové vysílání, úvěrové instituce (netýká se bank, ale např. peněžních fondů), rozvojové banky (jedná se o 4 finanční instituce rozvojového typu, mezi nimi je např. Bancomext). Možnost zahraničních investic zde sice teoreticky existuje (tzv. neutrální investice – akcie bez hlasovacích práv, investice mezinárodních rozvojových institucí), ale podléhá schválení ministerstva hospodářství a Národní bankovní komise resp. Národní komise pro zahraniční investice.

Ve výrobních družstvech může zahraniční kapitál investovat do 10 %, v jiných odvětvích do 25 % (národní letecká doprava, aerotaxi) a v dalších do 49 % včetně (pojišťovny, směnárny, celní skladiště, ručitelské instituce (netýká se bank), správa penzijních fondů, výroba a obchod výbušninami, střelnými zbraněmi, náboji a municí, tisk a publikování periodik vycházejících výlučně na území Mexika, akcie typu T (jedná se o společnosti vlastníci zemědělskou půdu, pastviny a lesy), sladkovodní rybolov, správa přístavů, služby lodivodské, plavební a rejdařské, včetně kabotáže, dodávky paliv a maziv pro lodě, letadla a železniční soupravy).

Investice nad 49 % vyžadují kladné rozhodnutí Národní komise pro zahraniční investice u těchto služeb, subjektů a komodit: Přístavní služby, jako jsou kotvení lodí, přeprava na člunech a trajektáž, mezinárodní námořní plavba, soukromé služby v oblasti vzdělání, právní služby, ratingové agentury a poskytovatelé informací o kredibilitě a bonitě, pojišťovací agentury, mobilní telefony, stavba ropovodů a produktovodů pro deriváty ropy, společnosti provádějící ropné a plynárenské vrty, výstavba, provozování a využívání železničních sítí běžně užívaných veřejností a poskytování veřejné železniční dopravy.

Příznivé rozhodnutí Národní komise pro zahraniční investice pro vstup zahraničního kapitálu podílem nad 49 % kmenového jmění se vyžaduje u všech mexických společností, kde v okamžiku vstupu aktiva společnosti přesahují výši 85 milionů pesos.

Zvláštní poměry panují v tzv. pohraničních zónách (zona restringida). Jedná se o pásmo do hloubky 100 km podél hranic a 50 km podél pobřeží. Zahraniční společnosti i fyzické osoby zde mohou získat nemovitosti nerezidenčního i rezidenčního typu se souhlasem mexického ministerstva zahraničních věcí na svěreneckém principu (fideicomiso): Ten umožňuje nakládání nemovitostmi a jejich využívání, aniž by se k nim vytvořilo reálné právo. Maximální doba fideicomisa je 50 let, ale je možné je prodloužit na základě žádosti zájemce.

Pro převod zisků do zahraničí neexistují žádná omezení, totéž platí pro převody platů a odměn zahraničních pracovníků. 90 % personálu musí být Mexičané. Daňové podmínky jsou pro zahraniční investice identické jako pro domácí: daň z příjmu se za poslední léta snižovala postupně o 7 procentních bodů (pro rok 2010 30 %), daň z přidané hodnoty (16 % u většiny zboží, 0 % potravin, léky, knihy, 11 % zboží a služby v pohraniční oblasti) a tzv. jednotná podnikatelská daň – IETU (v roce 2011 17,5 %, v roce 2010 17,5 %), stále je v jednání její nepodstatnost a zvažuje se její zrušení.

Důležitou roli ve vytváření podmínek pro vstup zahraničních investic hrají jednotlivé státy, resp. jejich vlády, které definují své investiční potřeby a stanoví autonomně fiskální i nefiskální pobídky. Na federální úrovni lze hovořit o pobídkách pouze ojedinele, u velkých, strategických projektů.

Příklady fiskálních pobídek:

- 100% osvobození od daně ze mzdy, případně pouze na určitou dobu, např. 4 let
- 10% snížení daně z nemovitosti
- odpočet daně domovní
- 10% snížení daně z vlastnictví auta (obdobu naší silniční daně)
- 10% snížení platby spojené s obstaráním řidičského průkazu
- osvobození nebo snížení veškerých daní na první 4 roky provozu
- financování pozemků a infrastruktury, případně daňové úlevy spojené s jejich získáním
- snížení poplatků spojených se zápisem do katastru nemovitostí (diferencovaně podle toho, zda se jedná o průmyslový podnik, obchod nebo služby)
- dodatečné daňové úlevy pro podniky
- při vytvoření minimálně 500 pracovních míst nebo tehdy, mají-li pro stát strategický význam

- subvence celé částky spojené se zapsáním právnické osoby do obchodního rejstříku

Příklady nefiskálních pobídek (často dosti všeobecné a předpokládající precizaci):

- podpora při hledání nejlepší lokality pro otevření výrobního podniku
- podpora při dodávkách pitné vody a dalších služeb
- podpora při obstarávání licencí a povolení
- kompletní informace technické, sociální a ekonomické povahy
- vzdělávací programy pro zaměstnance z výrobního sektoru
- stipendia pro vzdělávání pracovníků

Kontakty:

ProMéxico

Pedregal
Camino a Santa Teresa 1679
Jardines del Pedregal
Del. Alvaro Obregón
C.P. 01900 México, D.F.
Tel.: 0052 54499043
Fax: 0052 54499074
Web: www.promexico.gob.mx

Bancomext

Banco Nacional de Comercio Exterior, S.N.C.
Banca de Desarrollo
Periférico Sur No. 4333
142 10 M é x i c o, D.F.
Tel.: 0052 54499071
Fax: 0052 54499086
Web: www.bancomext.com

Je také možné kontaktovat (vzhledem ke vzdálenosti i osobně) nejbližší kancelář Bancomextu ve Frankfurtu nad Mohanem:

Francisco González Díaz
Adresa: Wilhelm-Leuschner Str. 23 60329 Frankfurt, Německo
Tel.: (00-4969) 9726 980
Fax: (00-4969) 9726 9811
Zpracovávaná oblast: Německo, Švýcarsko, Rakousko, Polsko, ČR, Slovensko, Rumunsko, Rusko, Maďarsko, Bulharsko.
E-mail: fgonzalez@bancomext.de, frankfurt@bancomext.de

Dirección General de Inversión Extranjera

Insurgentes Sur 1940
Col. Florida
C.P. 01030 México, D.F.
Tel.: 0052 52296100, linky 33422 a 33408
Fax: 0052 52296507
Web: www.dgie.economia.gob.mx

Pokud se týče dohod o podpoře a vzájemné ochraně investic, Mexiko se teprve v roce 1995 ztotožnilo s názorem o vhodnosti tohoto typu smluvního instrumentu a prozatím má podepsáno pouze několik smluvních dokumentů tohoto druhu.

Mexiko dosud uzavřelo Dohodu o podpoře a ochraně investic s Argentinou, Belgií, Nizozemskem, Rakouskem, SRN, Španělskem, Švédskem, ČR, Koreou, Francií, Itálií, Dánskem, Finskem, Řeckem, Portugalskem, Švýcarskem, Uruguají a Kubou. Dohoda byla podepsána s Austrálií, Islandem a Panamou,

ale zatím nevstoupila v platnost, s Velkou Británií je podepsána a připravena ke schválení senátem. Ve vztazích mezi USA, Kanadou a Mexikem je tato otázka uspokojivě řešena v rámci NAFTA.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Veškeré projekty, které jsou určeny pro Mexiko jako přímé zahraniční investice, jsou autorizovány na základě dekretů a schválení Národní komise pro zahraniční investice – Comisión Nacional de Inversiones Extranjeras, v souladu s čl. 8, 9 a v pozměňovacím řádu zákona o zahraničních investicích. Dle představitelů EK v Mexiku však legislativa mexické vlády má značné mezery, hlavně pak ve schvalovací proceduře a ve vyplácení zisku do zahraničí.

Mexiko je pro zahraniční investory atraktivním teritoriím zejména po vstupu Severoamerické dohody o volném obchodu (NAFTA) v platnost 1. ledna 1994. Mexiko se stalo v 90. letech jedním z největších příjemců přímých zahraničních investic na světě. Mexiko je i nadále zemí s největším příjmem přímých zahraničních investic ze států Latinské Ameriky. Je těsně následováno Brazílií, následují Chile, Kolumbie a Peru. (zdrojem této informace je CEPAL – Comisión Económica para América Latina y el Caribe).

	2007	2008	2009	2010	2011
Objem	23,23	18,59	11,42	17,73	19,44

Zdroj: Secretaría de Economía (údaje v mld. USD)

Za rok 2011 dosáhly přímé zahraniční investice částky 19,44 mld. USD, což je navýšení pouze o 9,6 % ve srovnání za stejné období předešlého roku.

Stále roste potřeba PZI v oblasti energetiky, produkce ropy a zemního plynu, ovšem zatím není připravena legislativa upravující vstup soukromého sektoru do pilířů mexického národního hospodářství – CFE a PEMEXu. Presidentská iniciativa legislativních změn, předložená kongresu v dubnu 2008, narazila na silný protitlak opozice a také příznivci reformy ji kriticky hodnotili jako nedostatečně propracovanou. Výsledkem tak byly jen kosmetické legislativní změny, které neřeší podstatu problému, jenž toto odvětví pro Mexiko představuje.

V Mexiku pracuje přes 5,5 tis. velkých a malých firem se zahraničním kapitálem.

Přehled hlavních smluvních dokumentů upravujících obchodní vztahy Mexika

Smlouva	Země	Publikována	Vstoupila v platnost
Dohoda o volném obchodu	USA a Kanada	20. 12. 1993	1. 1. 1994
Dohoda o volném obchodu – G3	Kolumbie a Venezuela	9. 1. 1995	1. 1. 1995
Dohoda o volném obchodu	Kostarika	10. 1. 1995	1. 1. 1995
Dohoda o volném obchodu	Bolivie	11. 1. 1995	1. 1. 1995

Dohoda o volném obchodu	Nikaragua	1. 7. 1998	1. 7. 1998
Dohoda o volném obchodu	Chile	28. 7. 1999	1. 8. 1999
Dohoda o volném obchodu	Evropská unie	26. 6. 2000	1. 7. 2000
Dohoda o volném obchodu	Izrael	28. 6. 2000	1. 7. 2000
Dohoda o volném obchodu -TN	Salvador, Guatemala a Honduras	14. 3. 2001	15. 3. 2001 Salvador a Guatemala 1. 6. 2001 Honduras
Dohoda o volném obchodu ESVO	Island, Norsko, Lichtenštejnsko, Švýcarsko	29. 6. 2001	1. 7. 2001
Dohoda o volném obchodu	Uruguay	14. 7. 2004	15. 7. 2004
Asociační hospodářská dohoda	Japonsko	31. 3. 2005	1. 4. 2005

Stále zajímavějšími obchodními partnery Mexika se celkem logicky postupně stávají státy Střední a Jižní Ameriky. V roce 2001 byla v Mexiku podepsána Dohoda o volném obchodu Mexiko – země tzv. Severního středoamerického trojúhelníku (Guatemala, Honduras, Salvador). Dohoda, připravená k podpisu po téměř 10 letech složitých vyjednávání, vstoupila v platnost na jaře 2001. Její vstup v platnost znamenal velmi významný krok k téměř úplné ekonomické integraci Střední Ameriky na úrovni dohod o volném obchodu. Harmonogram postupného odstraňování překážek vzájemného obchodu byl stanoven na 11 let v případě průmyslové produkce, na 12 let, pokud jde o produkci agrární. Dohoda je lehce asymetrická ve prospěch méně vyspělých středoamerických republik, podobně jako tomu bylo v případě Dohody o volném obchodu Mexiko–EU. Na mexické straně z tohoto smluvního dokumentu nejvíce profitují malé a střední podniky, jejichž produkce je určena především na trhy středoamerických a ostatních latinskoamerických zemí. Mexiko a Guatemalu je v tomto směru možno využít jako přemostění mezi těmito státy a ČR jako členským státem EU. Vlastní dohoda mezi EU a středoamerickými státy, zde hovoříme o šesti státech, je ve stádiu přípravy. Existuje však podepsaná dohoda mezi USA a Guatemalou, což při využití Mexika jako partnera, může přinést další navýšení vývozu do středoamerických států.

Ve světle skutečnosti, že Mexiko má již několik let platné bilaterální Dohody o volném obchodu s Kostarikou a Nikaraguou, jedinou středoamerickou zemí stojící mimo toto výsostně preferenční prostředí je Panama. I v této oblasti bylo však v posledním období dosaženo pokroku, neboť obě země mají zájem obnovit v minulosti přerušovaná přípravná jednání. Mexiko otevřelo v březnu 2005 filiálku obchodní banky ve volné zóně Panamského průplavu.

9.3. České investice v teritoriu

Mexická statistika vykazuje 14 přímých zahraničních investic, u nichž je investorem český subjekt. Nejvíce obchod (8), a zpracovatelský průmysl (3). Za poslední desetiletí (Globální dohoda mezi EU – Mexikem, platnost od 1. 10. 2000) PZI členských států EU v Mexiku dosáhly hodnoty 91,5 mld. USD, kde se ČR podílí výší 10,1 mil. USD. Celkové PZI v roce 2011 do Mexika dosáhly hodnoty 19,44 mld. USD

Vzhledem k rozpracovanosti několika investičních projektů lze s jistou mírou pravděpodobnosti hovořit o možnosti dalšího vývozu kapitálu české provenience do Mexika v nejbližších letech. V současné době jsou rozpracovány dva investiční projekty v oblasti gumárenství a těžba nerostů.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Z pohledu českých investorů se jeví nejperspektivnějším odvětvím energetika, dále pak ekologie životního prostředí, gumárenský průmysl (pneumatiky), zpracování komunálních odpadů, doprava, kooperace ve výrobě dílů a částí automobilového průmyslu, dodávky zemědělských produktů, traktorů a příslušenství na obdělávání menších polností a dodávky speciálu.

9.5. Rizika investování v teritoriu

Rizika pro investování jsou v Mexiku minimální, i když legislativa na jejich prosazení v místě stále pokulhá. Mexická vláda si je již několik let dobře vědoma, že zahraniční investice mají pro zemi v mnoha směrech pozitivní efekt pro vytváření nových pracovních příležitostí, zavádění hi-tech a nejnovějších dostupných technologií, zvyšování kvalifikace personálu, přísun moderních výrobních vstupů a informací, apod. V důsledku těchto skutečností má zahraniční investor, za předpokladu dostatku kapitálu a jasné výrobní a odbytové strategie, dveře otevřeny, vše pak záleží na platné legislativě a přístupu mexického partnera.

Perspektivními odvětvími pro investice v Mexiku jsou ta, jejichž produkce je žádána nejen na mexickém národním trhu, ale zároveň i na trzích dalších dvou členských států NAFTA, tj. v USA a Kanadě a pokud možno také v dalších zemích Latinské Ameriky a Karibské oblasti. V současnosti kritéria splňují zejména automobilový průmysl, průmysl spotřební elektroniky, výpočetní techniky a telekomunikací, textilní průmysl a potravinářství.

Pokud jde o privatizační programy, existuje státní zájem na privatizaci dosud státních sektorů petrochemie, těžby a vyhledávání ropy a plynu, energetiky a z velké části i služeb. Další vývoj v této oblasti, kromě vnějších faktorů, určí politika prezidenta, resp. jeho schopnost prosadit v zemi strukturální, anticyklické reformy a také vyřešit či alespoň zlepšit bezpečnostní situaci v zemi.

Investiční podmínky se liší v jednotlivých federálních státech značně, zejména v závislosti na atraktivitě související mj. s geografickou polohou a na základě politického rozložení sil. Za účelem získání přesných informací je dobré kontaktovat ministerstva hospodářství vlád jednotlivých federálních států.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Mexická ekonomika v roce 2011 zaznamenala růst 3,9 %, což představuje nižší výsledek než v roce předešlém, kde byl růst 5,5%. Výsledek byl v rozmezí očekávaných předpokladů expertů a odhadů federální vlády, kdy se předpokládal růst ekonomiky cca 4 %. S ohledem na růst ekonomiky v roce 2011, v roce 2012 se předpokládá, že mexická ekonomika poroste nižším tempem a dovrší nejvyšších hodnot až 3,1 %.

Neformální mexická ekonomika je odhadována přibližně na 30 % HDP. Falšování a zneužívání autorských práv je velký ekonomický a sociální problém v Mexiku, tento multimilionový trh se odhaduje cca na 75 mld. USD.

V primárním sektoru došlo v roce 2011 k poklesu produkce o 0,6 %, v sekundárním sektoru naopak došlo k navýšení 3,8 % a v sektoru služeb nárůst 4,2 %. Obor služeb byl největším hnacím motorem, kde nejvyšší nárůst představuje obchod a to 7,6 %.

V průmyslovém odvětví zaznamenala nejvyšší nárůst výroba dopravních prostředků, a to 16,9 %, naopak nejnižší ekonomickou aktivitu představuje obor textilní, kde došlo k propadu o 5,3 %.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

V roce 2010 došlo ke zvýšení daňového zatížení. Daň z příjmu byla zvýšena z 28 % na 30 % a také IETU (jednotná podnikatelská daň) stoupla ze 17 na 17,5 %. DPH se zvýšilo z 15 % na 16 %.

V legislativní sféře bude nadále probíhat boj o balík zákonů s protikrizovým efektem. Jedná se především o zákonné normy modifikující a zjednodušující výběrová řízení, snižující bankovní poplatky a marže, bránící monopolním praktikám, podporující inovace a nezaměstnané v době nezaměstnanosti, zpružňující úvěrový proces, podporující investice a rozvoj venkova a některé další zákony. Velmi významný je z tohoto hlediska návrh prezidenta na daňová zvýhodnění směřující k repatriaci kapitálu investovaného mexickými firmami v zahraničí.

Jedenáct zemí, které tvoří Arco Pacífico Latinoamericano, uvažuje o spojení v rámci jedné Dohody o volném obchodu s cílem přitáhnout především asijské investice (jenom Čína např. investovala přímo v Latinské Americe a v Karibiku do roku 2008 32,239 mld. USD). Ekonomiky Arco Pacífico (Kolumbie, Kostarika, Chile, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Mexiko, Nicaragua, Panama a Peru) by se měly vzájemně více otevřít a propojit Dohody o volném obchodu, které mezi nimi v různé formě jsou, v dohodu jedinou, aby se staly atraktivnějšími pro asijské investory. Shodli se na tom ministři obchodu výše uvedených zemí na V. ministerské schůzce Foro del Arco.

Mexiko bude i nadále pracovat ve všech mezinárodních organizacích (s důrazem na transatlantickou spolupráci hlavně pak se státy EU, které by měly být záložním trhem v případě výpadků na americkém trhu). Orientaci obchodní politiky na EU však nesdílí představitelé mexické podnikatelské sféry, kteří jako své priority definují hospodářskou a obchodní spolupráci s Čínou, Koreou, Japonskem a Indií. Realisticky je však třeba vidět, že i v budoucnu americký trh (USA, Kanada a země Latinské Ameriky) zůstanou pro Mexiko dominantní oblastí obchodní výměny a hospodářské spolupráce. Vztahy k této zóně jsou axiomem mexické hospodářské politiky a přes viditelnou snahu diverzifikovat teritoriální strukturu svého zahraničního obchodu je nutné konstatovat, že Mexiko nemá vůči EU ofenzivní strategii (přesto však tempa růstu jeho exportu směrem do Evropské unie rostou rychleji, než opačným směrem). Přitom pro mexické exporty na americký trh představuje významný problémový faktor tlak asijských zemí (především Číny), jejichž vývozy částečně vytlačují mexickou konkurenci.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

V oblasti ekonomické a obchodní spolupráce jsou pro Mexiko prioritou členské státy NAFTA – USA a Kanada, dále z hlediska geografického Latinskoamerické a Karibské státy, z hlediska diverzifikace svých obchodně politických zájmů členské země EU, a dále pak Japonsko a asijsko-pacifická oblast sdružení APEC. V souvislosti s pokračujícím zájmem Mexika o teritoriální diverzifikaci obchodně ekonomických vztahů jsou rozvíjeny kontakty s EU a v jejich rámci i s ČR. Jak je uvedeno výše, Mexiko nemá vůči EU ofenzivní strategii. Proto je nutné, aby iniciativu přebíraly subjekty evropské, tj. i české, pokud chtějí obchodní spolupráci s Mexikem efektivně rozšířit. ČR je v Mexiku stále chápána jako jedna z nejúspěšnějších střeoevropských zemí, pokud jde o proces transformace z centrálně plánovaného hospodářství na otevřenou tržní ekonomiku, jako země, jejíž legislativa je kompatibilní s legislativou EU. Svou roli hraje i bohatá tradice politických a ekonomických styků mezi oběma zeměmi. Významným faktorem zvyšujícím atraktivitu ČR je statut člena EU (od května 2004), o čemž svědčí skutečnost, že Mexiko začalo téměř automaticky uplatňovat vůči ČR identickou legislativu, jako vůči původním 15 členským státům EU.

Cílové oblasti českého vývozu resp. nejperspektivnější odvětví jsou totožné s investičními příležitostmi, zmíněnými v předchozí kapitole: Energetika, kompletní petrochemie, těžba ropy a zemního plynu, ekologie rozvoje a obnovy životního prostředí, zpracování komunálních odpadů, doprava, kooperace ve výrobě dílů a částí automobilového průmyslu, dodávky zemědělských produktů, traktorů a příslušenství na obdělávání menších polností a dodávky speciálů. V oblasti ekologie programy doplňuje zalesňování a obnova lesních porostů a to jak běžných druhů porostů, tak exotických druhů dřeva, mapování bonity půdy formou satelitních programů, aj. Velice důležitým programem je program vyhledávání a rozvodu pitné vody, hlavně ve střední a severní části Mexika a v hlavním městě. Pomoc při hledání, vrtech a rozvodech pitné vody bude v nejbližší době společně s energetikou a petrochemií nejtěživějším problémem Mexika.

Jedinečnou příležitostí pro české vývozce představuje plán nové rafinérie, jejíž výstavba bude zahájena v létě 2010 v Tule. Rafinérie, jejíž kapacita by měla být 300 000 barelů denně, si vyžádá investici v hodnotě 8–9 miliard USD a dodatečné náklady na vybudování infrastruktury ve výši 900 milionů USD. Také Národní infrastrukturální plán s řadou výběrových řízení je zcela ojedinělým projektem, kterého by mohli čeští exportéři využít. Mnoho investičních pobídek připravuje v rámci Národního infrastrukturálního plánu ProMéxico (obdoba našeho CzechTrade a CzechInvestu) pro odvětví energetiky, zejména těžbu a zpracování plynu. Během uplynulých 15 let Mexiko vypracovalo řadu programů na podporu spotřeby zemního plynu. Zejména výroba elektrické energie na bázi kogenerace je v Mexiku velmi perspektivní. Přes krácení rozpočtových zdrojů na rok 2010 PEMEX bude dále rozvíjet hlavní infrastrukturální projekty (kromě již zmíněné nové rafinérie v Tule modernizace elektrotechnického parku v centrální oblasti země, těžba ropy v polích Cantarell, Ku-maloob-zab, Burgos, přestavba rafinérie v Minatitlanu, obnova ropovodů a další).

Pro zahraniční investice bude v nejbližší době otevřena i oblast pevných telekomunikací a to bez jakýchkoli recipročních podmínek a požadavků z mexické strany. 23. 11. 2009 byly publikovány podmínky veřejné soutěže na pásma 1,7 GHz pro internet a 1,9 GHz pro mobilní telefony.

Distrito Federal obdrží na rok 2010 více než 10 miliard pesos na práce v oblasti vodohospodářství, především na zajištění pitné vody, což představuje navýšení ve srovnání s rokem 2009. Estado de México dostane na infrastrukturu ze státního rozpočtu o 153 % více finančních prostředků než v roce 2011. Narůstá problém likvidace pevných odpadů. Městské služby hlavního města hlásí 3400 nelegálních skládek ve městě. Každodenně zůstává na ulici z 2500 tun odpadků 10 %. I zde jsou příležitosti pro české firmy ať už jako dodavatele či subdodavatele, kteří se napojí na evropské firmy, jež ve výběrových řízeních uspějí.

ProMéxico má k 26. 11. 2011 rozpracovaných 450 nových investičních projektů, které představují investice ve výši cca 50 mld. USD. Nabízí investiční příležitosti hlavně v automobilovém, elektrotechnickém a leteckém průmyslu, telekomunikacích, informatice a zdravotnictví.

Významně přispívá k prosazení českých vývozců na mexickém trhu kancelář CzechTrade, jejíž slavnostní otevření proběhlo v říjnu 2006. Rozvoj turismu nepochybně zvyšuje i kancelář CzechTourismu, které byla otevřena 11. 5. 2006.

Dohoda o volném obchodu Mexiko – EU

Samotný text DOV s Mexikem je rozdělen do 11 tematických oblastí upravujících:

- podmínky přístupu na trhy obou smluvních stran
- pravidla určování původu zboží
- technické normy
- sanitární a fytosanitární předpisy
- státní ochranu
- investice a související platby
- obchod službami
- zakázky veřejného sektoru
- konkurenci
- duševní vlastnictví
- řešení sporů

Od května 2004 požívá Česká republika všech výhod, které požívají členské státy EU v hospodářských vztazích s Mexikem.

Dohoda o volném obchodu EU – Mexiko je pouze jednou ze součástí rámcové dohody o spolupráci tohoto státu s EU, nazvané Dohoda o ekonomickém společenství, politickém uspořádání a spolupráci (Acuerdo de Asociación Económica, Concertación Política y Cooperación). Text Dohody o volném obchodu Mexiko – EU vč. doplňků je k dispozici na internetové adrese: www.secofini.gob.mx/Negociacion a samozřejmě také na Stálém zastoupení ČR v Bruselu. Existuje navíc mnoho doplňků, nařízení a informací k této dohodě.